

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Навчально науковий інститут фізичної культури
Кафедра туризму і готельно-ресторанного сервісу

Клем-Мусатова Карина Олексіївна

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ
СПОРТИВНО- ПІШОХІДНИХ ТУРІВ**

Спеціальність: 242 Туризм

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеню бакалавра

Науковий керівник:

_____ В. М. Зігунов
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри туризму і готельно-ресторанного
сервісу

«_____» _____ 2021 року

Виконавець:

_____ К. О. Клем-Мусатова
«_____» _____ 2021 року

Суми 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. РЕСУРСНА ОСНОВА СПОРТИВНО-ПІШОХІДНОГО ТУРИЗМУ.....	7
1.1. Сутність понять та термінів у спортивно-пішохідному туризмі.....	7
1.2. Характеристика туристсько-спортивних ресурсів Карпатського регіону.....	10
Висновок до розділу 1.....	15
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА СТВОРЕННЯ СПОРТИВНО- ПІШОХІДНИХ ТУРІВ.....	17
2.1. Особливості організації спортивно-пішохідних походів.....	17
2.2. Особливості технології організації та реалізації спортивно-пішохідних турів.....	21
2.3. Характеристика сучасного стану ринку спортивно-пішохідних турів в Україні.....	25
Висновок до розділу 2.....	31
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТУРИСТСЬКО-СПОРТИВНОГО ПРОДУКТУ НА ОСНОВІ ПІШОХІДНОГО ТУРИЗМУ ПО УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.....	32
3.1. Результати експериментальної перевірки розробленого туру.....	32
3.2. Калькуляція туристсько-спортивного продукту Українських Карпатах.....	43
Висновок до розділу 3.....	45
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	52

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

1. Gps навігатор – пристрій, який отримує сигнали глобальної системи позиціонування з метою визначення поточного місця розташування приладу на Землі.
2. ІСС – індивідуальна система страхівки
3. МКК – маршрутно-кваліфікаційна комісія
4. ФСТ – Федерація спортивного туризму
5. ДСНС – Державна служба України з надзвичайних ситуацій
6. Пер. – перевал
7. Пол. – полонина
8. Оз. – озеро
9. Хр. – хребет

ВСТУП

Актуальність теми. Пішохідний туризм – це найпоширеніший вид спортивного туризму в Україні та у світі, де головною метою виступає оздоровлення людини та його туристсько-спортивне вдосконалення.

Спортивно-пішохідний туризм позитивно впливає на фізичний та інтелектуальний розвиток людини, підтримання фізичної форми за рахунок перебування в природних умовах навколишнього середовища. Зміст спортивно- пішохідного туризму окреслює в собі програму спортивно- оздоровчого напрямку та пізнання навколишнього світу.

Базовою основою організації турів зі спортивно-пішохідного туризму є здійснення подорожі з використанням активних засобів переміщення у природному середовищі за певним маршрутом.

Маршрут – це попередньо спланований шлях активної подорожі, який визначається графіком та режимом пересування туристів через певні пункти району подорожі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні спортивно-пішохідний туризм виконує як спортивні, так і рекреаційно-пізнавальні функції.

Теоретико-методичну основу його розвитку складають напрацювання вчених та практиків, а саме: серед світових науковців І. Є. Востоков, Ю. М. Федоров [1], Ю. С. Константинов [2], А. І. Апенянський [3], серед українських вчених О. В. Колутуха [4], В. М. Зігунов [5], Я. В. Євтушенко [6], а нормативно-правові документи Національної Федерації спортивного туризму України і Правила змагань зі спортивного туризму [7], технічний регламент з пішохідного туризму [8] тощо.

Але на сьогодні в цілому в Україні змінюється підхід до здійснення спортивно-пішохідних турів, в зв'язку з комерціаналізацією спортивної діяльності. Формується новий підхід до здійснення спортивно-пішохідних подорожей, коли такі тури організують комерційні туристські клуби. Тобто

виникає потреба у поєднанні цілей подорожі: рекреаційної, пізнавальної, спортивної на комерційній основі.

Мета роботи: виявити особливості формування та здійснення спортивно- пішохідних турів у сучасних умовах розвитку спортивного туризму в Україні.

Завдання дослідження:

- проаналізувати теоретико-методичні основи розвитку спортивно- пішохідного туризму;

- дослідити основні ресурси спортивно-пішохідного туризму в Україні;

- виявити організаційно-технологічні основи розвитку спортивно- пішохідних подорожей;

- розробити спортивно-пішохідний тур територією Українських Карпат.

Об'єкт дослідження: спортивно-пішохідний туризм в Україні.

Предмет дослідження: спортивно-пішохідні тури як засіб духовного та фізичного розвитку молоді.

Методи дослідження: аналіз, синтез, порівняння та узагальнення.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна даного дослідження полягає в поєднанні у спортивно-пішохідному турі триєдиної мети подорожі: оздоровлення, пізнання та спортивне вдосконалення особистості, яке будується на основі комерціаналізації туру.

Практичне значення одержаних результатів: роботи полягає в тому, що власне розроблений спортивно-пішохідний тур є експериментально перевірений і його можна рекомендувати як туристський продукт туристичним компаніям міста Суми та Сумської області, а також даний спортивно-пішохідний тур впроваджений у діяльність Сумської обласної федерації спортивного туризму. Даний тур є інноваційним на ринку активного пішохідного туризму Сумської області та України може бути джерелом прибутків туристичних компаній.

Апробація результатів та публікації. Результати проведених досліджень були опубліковані у матеріалах VI Всеукраїнської науково-практичної

конференції «Стан і перспективи сучасного туризму» (м. Суми, 26 – 27 листопада 2020). Суми: ФОП Цьома С. П., 2020. 166 с. див. додаток А

Структура і обсяг роботи. Відповідно до поставлених цілей і завдань, дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи 72 сторінки. Список літератури налічує 40 джерел.

РОЗДІЛ 1

РЕСУРСНА ОСНОВА СПОРТИВНО-ПІШОХІДНОГО ТУРИЗМУ

1.1. Сутність понять та термінів у спортивно-пішому туризмі

Сьогодні у науковій і методичній літературі використовують багато термінів та визначень щодо пішого туризму та взагалі до сфери активного туризму. В даному пункті ми розглянули сутність базових понять спортивно-пішого туризму. Зокрема, науковець О. В. Колотуха визначає активний туризм, в якому присутні активні подорожі, пов'язані з подоланням на маршруті локальних та протяжних перешкод у природному середовищі з застосуванням мускульної сили людини, а саме: подорожі пішки, на лижах, байдарках, велосипедах, вітрильних плавзасобах тощо [9, с. 21].

Отже, за трактуванням О. В. Колотухи, активний туризм – це форма подорожі за визначеним маршрутом, який має різні рівні складності. На сьогодні активний туризм складається з декількох напрямків, а саме:

1. Рекреаційного напрямку, тобто це активні подорожі, які здійснюються з мінімальними складностями та формують такі види подорожі як:

- хайкінг – це короткотривала пішохідна подорож по маркованих і добре підготовлених стежках у гірській місцевості;
- трекінг – це тривала пішохідна подорож по гірській місцевості з ночівлями у встановлених місцях;
- бекпекінг – це пішохідний вид туризму, який передбачає вільне переміщення без жорсткої прив'язки до маршруту та враховує переїзні трансфери [10].

2. Спортивний – цей напрямок включає всі активні подорожі, які за своєю метою мають підвищення та вдосконалення кваліфікації учасників подорожей зі спортивного туризму.

3. Пригодницько-екстримальний напрям – це активні подорожі та заходи, що проводяться на грані здоров'я та життя людини.

Спортивний туризм в Україні входить до структури загальнодержавної системи фізичної культури та спорту, спрямований на виховання молоді, розвиток фізичних якостей, інтелектуальних здібностей особистості.

Розглянемо визначення терміну «спортивний туризм». Вчений О. В. Колотуха визначає спортивний туризм як вид активної діяльності людини, що відбувається в природному середовищі шляхом проходження спортивно-туристських маршрутів з подоланням різноманітних локальних та протяжних перешкод [11, с. 140].

Дослідник З. І. Філіпов визначає поняття спортивний туризм як вид спорту, що пов'язаний з проходженням певної дистанції земної кулі, яка називається маршрутом [12, с. 7].

Вчений О. Я. Булашев поняття спортивний туризм визначає як складову та найбільш активну й динамічну частину туристичної діяльності, що характеризується спрямуванням на фізичне вдосконалення особистості та досягненням спортивних результатів, які пов'язані з кількістю та якістю здійснених категорійних туристських походів [13, с. 10].

Враховуючи сутність вище зазначених термінів та понять, спортивний туризм можна зробити наступний висновок: спортивний туризм складається з двох напрямків:

- напрямок перший: маршрутний туризм – це організація та проведення спортивних походів;

- напрямок другий: змагальний – це змагання з видів спортивного туризму.

А також на основі засобу переміщення у природному середовищі туристів-спортсменів спортивного туризму поділяється на десять видів [1, с. 10].

З огляду на мету та завдання нашого дослідження розглянемо особливості формування та здійснення спортивно-пішохідних турів у сучасних умовах розвитку спортивного туризму в Україні. Від так, науковець В. В. Абрамов визначає поняття «пішохідний туризм» як найдоступніший вид туризму, який може розвиватися на теренах України та який є базовим видом спортивного туризму. Також він зазначає, що пішохідний туризм є видом активної рекреації

він визначається на основі його масовості та не складності туристичних походів вихідного дня. Пішохідним туризмом починають займатися з участі в туристичних походах вихідного дня з подальшим накопиченням туристично-спортивного досвіду, на основі якого можна досягти певної спортивної досконалості та підготуватися до участі в поході високої категорії складності [14, с. 60].

Дослідник О. В. Колотуха термін «пішохідний туризм» визначає як наймасовіший вид активного туризму, який використовує дуже великий спектр туристичних ресурсів [4, с. 30]. Так О. В. Колотуха поняття пішохідний туризм трактує як найпоширеніший вид спортивного туризму, основою якого виступає проходження туристами маршруту пішки по перетнутій місцевості за вказаний проміжок часу [8, с. 194].

Спортивний пішохідний туризм має ряд показників, за якими класифікують складність туристського маршруту, а саме: тривалість маршруту, його протяжність, кількість локальних та протяжних перешкод, автономність тощо. Більш детально вони показані у табл. 1.1.1.

Таблиця 1.1.1.

Параметри, за якими визначається категорія складності пішохідних туристських маршрутів

№	Показники маршруту	Категорія складності маршруту		
		I	II	III
1.	Тривалість маршруту (t), днів (не менше)	6	8	10
2.	Протяжність маршруту (L), км (не менше)	130	160	190
3.	Максимально доступна кількість балів за локальні перешкоди (ЛПmax)	20	30	50
4.	Бали за локальні перешкоди (ЛП), які йдуть у залік (не більше)	2	6	20

Продовження таблиці 1.1.1.

5.	Бали за протяжні перешкоди (ПП), які йдуть у залік (не більше)	10	20	40
6.	Географічний показник (Г)	Додаток В		
7.	Автономність (А)	Додаток Г		
8.	Коефіцієнт перепаду висот (К)			
9.	Загальна кількість балів маршруту, який категорується	12-25	26-59	60-94

На основі вище зазначених параметрів у табл. 1.1.1. визначається категорія складності пішохідних туристичних маршрутів.

За визначенням науковця О. В. Колотухи, категорією складності маршруту пішохідного походу є сукупність взаємопов'язаних показників маршруту походу, такі як: протяжність, тривалість, кількість локальних та протяжних перешкод, автономність туристичної групи, коефіцієнт перепаду висот та географічний показник походу [4, с. 30].

Від так, розглянувши базові поняття та терміни спортивно-пішохідного туризму, розглянемо його ресурси, які використовуються у створенні спортивно-пішохідних турів.

1.2. Характеристика туристсько-спортивних ресурсів Карпатського регіону

Українські Карпати поєднують у собі туристсько-спортивні ресурси для багатьох видів активного туризму і перешкоди гірського та лісового районів, які відрізняються високою атрактивністю своїх пейзажів. Річки, гірські озера, гори, полонини, архітектура карпатських сіл, насичена історія краю – все це задовольняє пізнавальні смаки туристів. В горах Карпат зустрічаються ділянки зі значними перепадами висот, скельним рельєфом, складним орієнтуванням,

наявністю водних перешкод. У відсотковому відношенні, приблизно 95% території України становлять низовини та височини, що характеризуються відсутністю різких природних перешкод. Тому більшість пішохідних маршрутів, що прокладають цими територіями, мають першу категорію складності. А походи другої та третьої категорії складності можливі лише в Карпатському регіоні [15].

Не зважаючи на наявність перешкод на маршруті походу та зміною рельєфу, гори Карпат є комфортними навіть для туристів без туристського досвіду. Схили та підйоми не різкі, а тому майже кожен зможе подолати маршрут, або підготуватись таким чином для більш складного походу чи сходження.

Карпати є ідеальним місцем для організації та проведення спортивно-пішохідних турів. Різноманітність флори, мальовничі краєвиди, чисте легке повітря, повноводні ріки та озера – все це, разом з історією і культурою даного краю, формує унікальний комплекс для створення та розвитку пішохідних маршрутів [16].

Деякі джерела пояснюють факт поширення пішохідного туризму саме в регіонах Карпатських гір. Наголошуючи на тому, що поширеність пішохідного туризму обмежується лише гірськими масивами України, відсоток яких, відносно всієї площі країни є малим, поширеність піших маршрутів є на низькому рівні [17].

Враховуючи дані факти, можна стверджувати, що пішохідний туризм в Україні є перспективним напрямком на ринку активного туризму України.

Тому Українські Карпати є ідеальними ресурсами для розвитку спортивно-пішохідних турів. Гори Українських Карпат поширюється на відстань майже 280 км і мають ширину більш як 100 кілометрів. Карпати – це гори середньої висоти, без снігових меж і сучасних льодовиків. Гірські хребти Українських Карпат розмежовані глибокими поперечними долинами, що простягаються з північного заходу на південний схід. Повздовжня зональність місцями ускладнюється кільцеподібними структурами [18].

В Українських Карпатах виділяють такі основні гірські смуги: Зовнішню, Вододільно-Верховинську та Внутрішню.

В Зовнішній смузі спостерігається 10 ланцюгів гірських хребтів, серед яких Бескиди, Горгани та Покутсько-Буковинські Карпати.

Бескиди з найвищою вершиною – горою Пікуй (1405 метри) займають північно-східну частину Карпатських гір в Україні. Від пер. Верецького до пер. Яблуницького простягаються найбільш важко прохідні, розчленовані численними ущелинами – гори Горгани, з найвищою точкою – горою Великою Сивулею (1836 метри). Сьогодні вершини Пікуй та Велика Сивуля є затребуваними під час розробки маршрутів спортивно-пішохідних турів.

До найвищої внутрішньої зони Карпат належать: Черногірський, Свидовецький, Полонинський хребти, Мармароський масив, Гринівські та Чивчинські гори.

Від Яблуницького перевалу на південь простягається гірський масив Чорногора з найвищими вершинами Українських Карпат. Це – Говерла (2061 м.), Бребенескул (2035 м.), Чорна Гора (2028 м.), Петрос (2020 м.), Гутин Темнатик (2016 м.), Ребра (2001 м.). Вище зазначені вершини Українських Карпат на даний час є базовими гірськими вершинами для розробки туристських маршрутів для багатьох видів активного туризму та їх персональних відвідувань [19].

Уздовж південно-західного краю Українських Карпат простягаються гірські масиви Вулканічного хребта з вершинами Бужора, Синяк, Маковиця, що мають прояви давньої вулканічної діяльності. З середини квітня до середини листопада є періодом здійснення пішохідних турів по Карпатському регіону. Однак потрібно мати на увазі, що у квітні-травні у високогір'ї Карпат ще багато снігу, а температура починаючи з вересня місяця значно знижується, особливо вночі. Найцікавіші спортивні пішохідні маршрути в Карпатах проходять хребтами гір. Тому, найскладніший на сьогоднішній день маршрут третьої категорії складності проходить хребтами Чорногора, Свидовця та Горган.

Плануючи спортивно пішохідні маршрути по Карпатам, слід пам'ятати, що в цьому районі подорожі присутні природні заповідники (Карпатський

біосферний заповідник, Карпати та Національний парк Синевир, ландшафтні заповідники тощо), на перебування в яких під час походу необхідно одержати відповідний дозвіл та дотримуватися певних правил поведінки, перебуваючи в заповіднику [20].

При плануванні та проведенні спортивно-пішохідних турів у високогірських районах взимку, необхідно враховувати, що в цей час виникають природні чинники, які відповідають більш складним умовам. Протягом цього періоду в горах Карпат окремі ділянки маршрутів (вершини, перевали) за своїми спортивно-туристськими характеристиками можуть відповідати категорійним ділянкам, що вимагає переоцінки складності маршруту. Особливу увагу взимку та на початку весни слід приділяти вивченню лавинонебезпечних ділянок району туру [21, с. 22] див. (дод. Д).

Розглянемо класифіковані ресурсні особливості найбільш затребуваних гірських вершин Українських Карпат у активних туристів.

Перша найбільш затребувана є гора Говерла, яка має класифіковані маршрути:

Маршрут №1 – Підйом із Козьмещика (через полонину Гропа).

Маршрут №2 – Підйом із північно-західного цирку.

Маршрут №3 – Підйом по північно-східному відрігу (через Малу Говерлу).

Маршрут №4 – Підйом через північне плече Брескула.

Маршрут №5 – перевал Черногірський водопадний.

Маршрут №6 – Підйом по південно-східному схилу.

Маршрут №7 – Траверс, через південно-східний схил Брескула.

Маршрут №8 – Підйом по північно-східному гребеню (по стовпчикам)

Дані класифіковані маршрути пішохідних подорожей на г. Говерла показані на рисунку 1.2.1.

Рисунок 1.2.1. Класифіковані маршрути на гору Говерла

Друга найбільш затребувана є гора Петрос. Вона є однією з найпопулярніших та найвищих вершин Українських Карпат, яка знаходиться на північно-західному кінці Чорногірського хребта між горою Говерла і горою Шешул. Висота вершини 2020 метрів і вона є третьою за висотою в Україні, після Говерли (2061) і Бребенескула (2035).

Західний, південно-західний, північний і північно-східний схили гори Петрос круті, з численними кам'яними розсипами і скельними виступами. Сама гора складається переважно з пісковика, а її схили покриті субальпійською рослинністю. Поширені чагарники (ялівець), зарості чорниці, до висоти 1600 метрів, ялинові ліси. Підйом на вершину класифікується по складності, категорією 1А або 1Б в залежності від маршруту.

Ще одна вершина – це гора Велика Сивуля. Це – найвища вершина гірського масиву центральних Горган. Розташована в Івано-Франківській області на вододілі верхів'їв річок Лімниці та Бистриці Солотвинської.

Висота – 1836 м. Складена сірими грубошаровими пісковиками. Вкрита кам'яними розсипищами й осипищами пісковикових уламків розміром до 3 м. За туристсько-спортивною класифікацією гірських вершин класифікується як 1 А.

Наступна гора це – Гутин Темнатик. Вона одна з найвищих і найкрасивіших вершин Українських Карпат. Розташована гора на південно-західному відрозі Черногірського гірського масиву. Висота – 2016 м.

Знаходиться Гутин Темнатик в Карпатському біосферному заповіднику (Черногірському заповідному масиві) на території Рахівського району Закарпатської області. По класифікації гірських вершин відповідає категорії 1 А.

До класифікованих гірських вершин також відноситься гора Довбушанка. Це 1754-метрова вершина Українських Карпат, що розташована в Горганському гірському масиві. Знаходиться у Надвірнянському районі Івано-Франківської області в межах заповідника «Горгани».

Вершина має продовгувату форму і простягається з південного сходу на північний захід. Південно-західні схили Довбушанки пологі, північно-східні – досить круті і майже не прохідні.

Підніжжя гори покрито хвойними (в основному ялиновими) лісами. На вершині ж поширені важкопрохідні чагарники із сосни гірської – жерепу, та характерні для даної місцевості кам'яні розсипи, вкриті жовтуватими лишайниками.

Гора Довбушанка є досить популярним об'єктом пішохідного туризму. Це одна з найскладніших для сходження із усіх інших вершин в Карпатах [4, с. 182].

Висновки до розділу 1

1. Проаналізувавши сутність понять та термінів спортивного пішохідного туризму ми визначились з наступними перспективними напрямками розвитку пішохідного туризму в Україні: хайкінг, трекінг, бекпекінг, спортивний пішохідний туризм.

Отже, проаналізувавши потреби сучасної молоді в активному туризмі, ми дійшли до думки, що молодь бажає відпочивати активно та спортивно. Тобто поєднати пізнавальну складову зі спортивною.

2. Спортивний пішохідний туризм в Україні сьогодні розвивається за двома напрямками: маршрутний туризм – це здійснення спортивних походів та змагальний – це змагання з видів спортивного туризму, який в основному спирається на ресурси Українських Карпат.

3. Українським Карпатам притаманні різноманітні природні перешкоди, які дають можливість розробляти спортивні пішохідні тури різної спортивної класифікації, тобто туристські компанії та клуби мають можливість розробляти та реалізовувати спортивні подорожі від першої категорії складності до четвертої.

4. Також ресурси Українських Карпат є базовою складовою для розробки та здійснення трекінгових (оздоровчих) подорожей для різних вікових груп серед населення.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА СТВОРЕННЯ СПОРТИВНИХ ПІШОХІДНИХ ТУРІВ

2.1. Особливості організації спортивних пішохідних походів

Спортивний пішохідний похід – це запланована подорож групи туристів за спланованим маршрутом, при проходженні якого можливе подолання локальних та протяжних перешкод у природному середовищі. Це залежить від категорії складності походу.

Група туристів на чолі з керівником спортивного походу самостійно обирає район подорожі, розробляє маршрут та визначає час проведення спортивного пішохідного походу, складає харчовий раціон на період походу, готує спорядження тощо.

Комплектування туристичної групи спортивного пішохідного походу тісно пов'язані зі спортивними цілями походу [22].

Кількість учасників для походів I – III категорій складності складає 4 людини, а для походів IV – VI категорії – 6 осіб, відповідно до вимог Правил змагань зі спортивного туризму [6, с. 17].

Організація спортивного походу починається зі збору групи. Під час зборів, керівник походу повідомляє про мету спортивного походу, маршрут і тривалість подорожі, про кошторис походу, розподіляє громадські обов'язки, які вони будуть виконувати під час проходження спортивного походу [23; 24, с. 41].

З учасників групи обирається завгосп по харчуванню та завгосп по спорядженню.

Важливою посадою в туристичній групі є скарбник. Він відповідає за фінанси групи, які заплановані на витрати при організації та здійсненні походу: складає разом з керівником походу кошторис, допомагає в зборі коштів з учасників походу, веде облік витрачених витрат тощо.

Ще однією з важливих громадських посад в туристичній групі спортивного походу є санінструктор, який займається комплектуванням аптечки та має навички з надавання першої медичної допомоги. Однак в спортивному поході, першу медичну допомогу повинен вміти надавати кожен учасник походу. Також в туристичній групі потрібно ще мати хронометриста-літописця, який відповідає за ведення щоденника спортивного походу [25].

Після визначення мети походу та визначення складу групи, наступним етапом підготовки є вибір і розробка маршруту.

За розробку маршруту спортивного походу відповідає керівник походу разом з топографом туристської групи. Вони знайомляться зі звітами туристичних груп, які здійснювали походи у даному районі та топографічними картами запланованого району подорожі. Потім вони розробляють нитку маршруту та графік руху групи по розробленому маршруту. Після розробки та затвердження маршруту, керівник знайомить учасників походу з ним. Далі туристична група повинна бути забезпечена картографічним матеріалом (мінімум двома комплектами карт) та GPS навігацією. Під час здійснення спортивного походу, керівник контролює правильність руху групи по маршруту походу.

Після того, як район подорожі остаточно затверджений, починається детальна розробка нитки маршруту:

- маршрут розбивається по днях;
- вимірюються відстані денних переходів учасників групи;
- визначаються орієнтовні місця біваків та днювань;
- розробляються запасні варіанти нитки маршруту на випадок виникнення небезпеки на маршруті [26].

Враховуючи категорію складності маршрутів спортивних походів і екстремальні метеорологічні умови, слід мати відповідне туристсько-спортивне спорядження. Спорядження для спортивних походів ділиться на особисте та групове.

Особисте спорядження – це речі, які відбираються та використовуються кожним туристом особисто, але при цьому підбір особистого спорядження залежить від району подорожі та категорії складності походу.

До групового відноситься все, що використовується всіма учасниками походу.

Спеціальне спорядження включає в себе предмети групового та особистого користування, яке необхідне для використання при специфіці того чи іншого маршруту: основні та допоміжні вірьовки, льодоруби, кішки, карабіни, спускові пристрої, ІСС, каски та інше. Необхідність застосування спеціального спорядження виникає в походах високих категорій складності [27].

Основною функцією МКК є експертна оцінка дотримання досвідом туристичних груп, щодо запланованої туристсько-спортивної подорожі. Ця оцінка базується на правилах проведення спортивних походів. Крім того, МКК дає рекомендації щодо проходження маршруту походу та контролює вихід туристської групи на маршрут та повернення її. За відсутності інформації про завершення походу туристської групи в зазначений строк, МКК ініціює пошуки групи та порятунок.

Для того, щоб випустити туристичну групу в спортивний похід потрібно мати: два екземпляри правильно заповнених маршрутних книжок, що підтверджують туристський досвід керівника походу та учасників запланованого походу, а також матеріали, що використовувалися в підготовці до спортивного походу ті будуть застосовуватися групою при проходженні його. Як правило, ці матеріали включають топографічні карти запланованого району подорожі або орфографічні схеми також описи, фотографії, категорійних технічних природних перешкод, які заплановані на маршруті походу.

Випуск туристичної групи на маршрут у МКК ФСТ відбувається у формі співбесіди з керівником походу та членами МКК, що мають право випускати туристські групи в походи відповідних категорій складності. Тобто, розмову з керівником походу проводять члени пішохідної комісії МКК. Під час випуску туристської групи в спортивний пішохідний похід перевіряється туристський

досвід учасників, (на основі довідок про похід) відповідно до заявленої категорії складності походу.

Найголовніше – МКК надає рекомендації для проходження маршруту та умов для подолання природних перешкод. При завершенні випуску групи в похід вказується форма звітності про подоланий маршрут походу. Для першої та другої категорій складності це може бути усний звіт з показом фотографій походу, а для вищих категорій складності – письмовий звіт за встановленим зразком [28].

Тому відповідно до правил змагань зі спортивного туризму керівник пішохідного походу першої категорії складності повинен мати туристський досвід участі в поході на одну категорію складності більшу від заявленого. Туристський досвід керівника підтверджується довідкою про спортивний похід [6, с. 20].

Щоб захистити пройдений спортивний похід в МКК, слід принести звітні матеріали: звіт про проходження спортивного походу, чисті довідки про похід.

Обсяг наповненості та форма звіту зазначається при випуску в похід. Наприклад, це може бути: словесний звіт з фотоматеріалами подорожі; короткий звіт, що містить тільки опис природних перешкод в рекомендованій формі; повний звіт про похід за визначеною формою. Також необхідно мати при захисті походу у МКК довідки про здійснення походу на кожного учасника спортивного походу – на випадок успішного захисту довідки завіряються підписом голови МКК та печаткою МКК [29].

Перед виходом туристської групи на маршрут спортивного пішохідного походу, обов'язково потрібно здійснити реєстрацію в гірському рятувальному підрозділі ДСНС України. Під час реєстрації рятувальникам залишається маршрут, за яким туристична група планує здійснити подорож, контактні номери телефонів, а також орієнтовний час завершення походу. Після завершення походу потрібно повідомити представникам ДСНС про те, що вся група туристів безпечно завершила маршрут. У ході реєстрації гірські рятувальники інформують групу туристів про стан маршруту походу, а саме:

- надають необхідну та вірогідну інформацію щодо потенційних небезпек на маршруті;
- дають інформацію про актуальні гідро та метео умови обраної місцевості;
- консультують стосовно безпечного проходження даного маршруту;
- роз'яснюють правила особистої та групової безпеки;
- перевіряють особисте спорядження, засоби зв'язку, карти, підбір харчів і медикаментів.

Крім цього, у випадку надзвичайної ситуації на туристському маршруті реєстрація туристичних груп скорочує час пошуку заблукалих чи постраждалих у незнайомій місцевості людей [30].

2.2. Особливості технології організації та реалізації спортивно-пішохідних турів

Спортивний пішохідний тур являє собою заздалегідь спланований та експериментально перевірений спортивний маршрут пересування туриста по певній території земної кулі. Виходячи з цього, технологія розробки спортивно-пішохідного туру передбачає вибір складності маршруту спортивно-пішохідного туру, встановлення часу його проходження групою та тривалості [31, с. 23].

Організація та проведення спортивно-пішохідних турів в цілому базується на дієвій методиці, яка складається з трьох етапів: організації, підготовки та проведення спортивних походів, яка визначена в Правилах спортивного туризму України [6, с. 14], за винятком формування туристичної групи та її фінансування.

Розглянемо організацію, підготовку та реалізацію спортивно-пішохідних турів на комерційній основі.

Перший етап. Організація спортивно-пішохідного туру передбачає:

- пошук і вивчення найбільш привабливого з точки зору туристів, туристського регіону для спортивно-пішохідного туризму;
- аналіз існуючих пропозицій на ринку активного туризму, які пропонують діючими туристськими клубами та туроператорами України.

Важливою складовою даного етапу є аналіз цінової політики спортивно-пішохідних турів конкурентів. Проводиться дослідження потреб та бажань потенційних споживачів туристських продуктів (спортивно-пішохідний турів), які відповідають запитам туристів.

Другий етап. Розробка маршруту спортивно-пішохідного туру. На даному етапі відбувається характеристика маршруту подорожі, рівень визначення категорії складності, кількість туристів та тривалість туру.

Третій етап. На даному етапі відбувається дослідження туристських ресурсів та інфраструктури району подорожі. А також відбувається дослідження ресурсів, які будуть долучені у спортивно-пішохідному турі та в районі запланованої подорожі. Також досліджується туристичний потенціал регіону, а саме: наявність природних і культурно-пізнавальних об'єктів, історико-культурних пам'яток тощо.

Четвертий етап. Містить в себе побудову нитки маршруту, сутність якої виражається у генерування ідей щодо створення нового маршруту туру, а саме: ведеться активна робота з вивчення картографічних, топографічних та інших інформаційних ресурсів, опрацьовуються різні варіанти та маршрути подорожі. Результатом роботи на даному етапі має стати розв'язання наступних питань:

- визначення необхідної протяжності й тривалості маршруту;
- вибір конкретних цільових рекреаційно-пізнавальних і визначних об'єктів відвідування;
- визначення місця організації бівуаків і привалів, які повинні максимально відповідати завданням безпеки на маршруті;
- визначення графіка руху групи за маршрутом;
- розробка запасного маршруту на випадок небезпеки.

П'ятий етап. Розробка та створення паспорту маршруту туру. У паспорті викладається характеристика маршруту: його протяжність і тривалість, склад групи, надається докладна схема проходження маршруту, характеризується клімат даного району маршруту, описуються складні ділянки маршруту, пред'являються вимоги до передпохідної підготовки туристів.

Шостий етап. Експериментальна перевірка та практична обробка маршруту подорожі. Даний етап передбачає:

- експериментальне проходження та обстеження району та маршруту спортивно-пішохідної подорожі;
- виявлення проблемних і небезпечних ділянок на маршруті;
- визначення безпечного проходження траси маршруту найбільш оптимальним способом з урахуванням виявлених проблемних і небезпечних ділянок на маршруті;
- визначення необхідної кількості спеціального та іншого спорядження для подолання природних перешкод.

Сьомий етап. Внесення корективів до розробленого маршруту спортивно-пішохідного туру після його експериментальної перевірки. На даному етапі відбувається доопрацювання маршруту на основі виявлених невідповідностей під час експериментальної обробки [32].

Далі у нашому баченні технології організації та проведенні спортивно-пішохідного туру необхідно враховувати рівень туристсько-спортивної підготовки її учасників. Для цього у період підготовки до спортивно-пішохідного туру проводиться контрольне тестування учасників подорожі з рівня туристсько-спортивної підготовки та організовується навчально-тренувальний процес підготовки учасників спортивно-пішохідних турів до подорожей. Особлива увага приділяється фізичній підготовці.

Фізична підготовка є однією з головних умов успішного та безпечного проходження спортивного пішохідного походу. Такий вид фізичної активності як пішохідні походи є досить специфічними. В залежності від місцевості, у якій здійснюється похід, характеристика фізичного навантаження буде відрізнятися [33, с. 43; 34, с. 55].

Гідами-інструкторами (після тестування та співбесіди з потенційними учасниками спортивно-пішохідних турів) розробляються персональні рекомендації для підвищення їхньої фізичної підготовленості.

Для розвитку загальної витривалості підходить тривалий біг, швидка ходьба, їзда на велосипеді. Все це бажано робити на пересіченій місцевості.

Якщо майбутній учасник спортивного походу раніше не займався фізичними вправами чи спортом, то тренувальний процес потрібно починати поступово. По-перше, бажано проконсультуватися у лікаря, пройшовши обстеження щодо наявності протипоказань до фізичних навантажень (зробити кардіограму, узі серця та заміри тиску) [35, с. 11].

Крім загальної витривалості яка є основною фізичною якістю туриста, необхідно розвивати та підтримувати й інші фізичні якості. Корисною в цьому буде й силова витривалість. Для її розвитку застосовуються вправи на гімнастичних снарядах та власною вагою. Під час спортивного-пішохідного походу по рівнинній місцевості навантаження на організм туриста протягом дня характеризується, як тривале (7-9 годин) малої інтенсивності. А по гірській місцевості, де великий перепад висот, навантаження буде середньої, та високої інтенсивності [36].

2.3. Характеристика сучасного стану ринку спортивно-пішохідних турів в Україні

Сьогодні на ринку активного туризму, спортивно-пішохідні тури є інноваційними туристськими продуктами, метою яких є подолання туристами певного спортивного маршруту та отримання ними туристсько-спортивного досвіду. Інноваційний продукт у форматі спортивно-пішохідного туру реалізують на територіях, які мають категорійні складності та багаті на атрактивні об'єкти і мають сприятливі природні умови.

Основними регіонами України реалізації спортивно-пішохідного туру є Західна частина України, а саме: Закарпатська, Львівська, та Івано-Франківська області. Це спричинено наявністю великої кількості кваліфікованих спортивних маршрутів, природних та культурно-історичних об'єктів.

Аналіз стану ринку активного туризму свідчить, що жодним українським туристським оператором не розробляються та не реалізуються турпродукти у форматі спортивних пішохідних турів.

На ринку активного туризму в Україні, Карпатський регіон щодо спортивно-пішохідних турів є найбільш затребуваним серед споживачів турпродуктів з активного туризму. Тисячі активних туристів відвідують цей регіон щорічно, приїжджаючи на екскурсії в туристичні рекреаційні та спортивні подорожі [37]. Найбільш популярні спортивно-пішохідні походи 1-3 категорії складності в даному регіоні, в основному в літній період.

Нами було здійснено аналіз сайтів та соціальних мереж туристичних фірм та клубів України, які пропонують пішохідні подорожі близькі за своїми параметрами до спортивних пішохідних походів.

Отже, розглянемо сутність змісту пропонованих пішохідних подорожей, що здійснюються туристськими клубами України.

Туристичний клуб «Кулуар» пропонує такі пішохідні маршрути [38]:

Маршрут 1. «Свидовець та Горгани». Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 55 км;

Складність – середня;

Вартість – 1530 грн.

План походу «Свидовець та Горгани»:

Івано-Франківськ – пол. Гропа – г. Близниця – хр. Свидовець – г. Стіг – г. Татарука – пер. Околе – р. Тиса – г. Братківська – г. Гропа – пол. Пантирь – пер. Легіонів – р. Райфаловець – с. Бистриця – Івано-Франківськ.

Маршрут 2. «Водоспадами Горган». Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 70 км;

Складність – середня;

Вартість – 1530 грн;

Місце старту – Івано-Франківськ;

Місце фінішу – Івано-Франківськ;

План походу «Водоспадами Горган»:

Івано-Франківськ – вод. Бухтівець – пол. Комарники – вод. Манявський – г. Чортків – г. Горган – с. Зелене – г. Пасічна – пер. Переслоп – р. Жонка – вдс. Дівочі сльози – с. Яремче – г. Маковиця – с. Дора – р. Білий Камінь – Івано-Франківськ.

Маршрут 3. «Кам’яними схилами Горган». Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 72 км;

Складність – середня;

Вартість – 1530 грн;

Місце зустрічі – Івано-Франківськ;

Місце фінішу – Івано-Франківськ;

План походу по Горганам:

Івано-Франківськ – с. Осмолода – хр. Матагів – г. Висока – г. Ігровець – пол. Погар – г. Лопушна – г. Сивуля – г. Мала Сивуля – ур. Пекло – г. Тавпиширка – пер. Легіонів – пол. Пантир – траверс г. Дурня – г. Гропа – г. Братківська – с. Бистриця – м. Івано-Франківськ

Маршрут 4. «По Чорногірському хребту». Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 57,7 км;

Складність – середня;

Вартість – 2500 грн;

Місце зустрічі – Івано-Франківськ;

Місце фінішу – Івано-Франківськ;

План туристичного походу:

Івано-Франківськ – с. Кваси – пол. Веснярка – г. Петрос – т/с Чорнична – г. Говерла – оз. Несамовите – г. Бребенескул – г. Смотрич – г. Піп-Іван Чорногорський – с. Дземброня – Івано-Франківськ.

Далі розглянемо пропозиції туристського клубу «**Mount-dey**» [39].

Маршрут 1. «Похід по Свидовцю і Горганах». Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 57,7 км;

Складність – середня;

Вартість – 2900 грн;

План походу по «Свидовцю та Горганах»: Івано-Франківськ – с. Бистриця – пер. Легіонів – г. Пантир (1213 м) – г. Дурня (1705 м) – г. Гропа (1758 м) – г. Велика Братківська (1788 м) – витoki Чорної Тиси (1200 м) – г. Татарука (1707 м) – оз. Апшинець (1487 м) – г. Геришаска (1762 м) – оз. Ворожеска (1460 м) – пол. Татул – г. Близниця Велика (1881 м) – с. Кваси.

Маршрут 2. «Водоспадами Горган».

Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 68 км;

Складність – легкий;

Вартість – 2900 грн;

План походу по «Горганах і водоспадах»: м. Івано-Франківськ – с. Манява – Манявський водоспад – пол. Комарники – р. Бухтівець – Бухтівецький водоспад – Букове – г. Пасічна – пол. Пасічанка (1212 м) – пол. Щівка (1150 м) – г. Синячка (1400 м) – пер. Пересліп – хр. Явірник – г. Явірник Горган (1421 м) – пол. Верхня Зелениця – г. Синяк (1665 м) – пол. Хом'яків (1300 м) – г. Хом'як (1541 м) – водоспад Гук Женецький – м. Івано-Франківськ.

Маршрут 3. «Піший похід по Чорногорі».

Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 68 км;

Складність – середня;

Вартість – 2900 грн;

План походу в Карпати по Чорногірському хребту: Івано-Франківськ – с. Дземброня – пол. Смотрич – водоспади Вухатого Каменя – г. Вухатий Камінь (1864 м) – г. Смотрич (1898 м) – г. Піп-Іван Чорногірський (2028 м) – г. Дземброня (1877 м) – г. Мунчел (1998 м) – г. Бребенескул (2035 м) – оз. Бребенескул (1801 м) – г. Гутен-Томнатик (2016 м) – г. Ребра (2001 м) – г. Шпиці (1863 м) – оз. Несамовите (1750 м) – г. Туркул (1933 м) – г. Данциж (1850 м) – г. Пожижевська (1822 м) – г. Брескул (1911 м) – г. Говерла (2061 м) – ур. Перемичка – пол. Скопеска (1518 м) – г. Петрос (2020 м) – пол. Шумнеска –

г. Шешул (1726 м) – г. Копиця (1689 м) – пол. Менчул – с. Кваси – м. Івано-Франківськ.

Туристичний клуб «Ідем в похід» пропонує наступні пішохідні тури за наступними цінами [40].

Маршрут 1. «Чорногора».

Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 55 км;

Складність – середня;

Вартість – 1700 грн.

План походу: м. Івано Франківськ – с. Кваси – г. Шешул – г. Петрос (2020м) – г. Говерла (2061м) – оз. Несамовите – г. Ребра – г. Бребенескул (2036м) – г. Менчул – г. Дземброня – г. Піп Іван, (2028м) – с. Дземброня – м. Івано-Франківськ.

Маршрут 2. «Свидовець і горгани».

Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 55 км;

Складність – середня;

Вартість – 1700 грн.

План походу: Івано-Франківськ – с. Кевелів – г. Близниця – Драгобрат – хр. Свидовець – г. Татарука – р. Тиса – г. Братківська – Горгани – Старий кордон – пер. Легіонів – хр. Тавпіширка – ур. Пекло – пол. Рущина – г. Велика Сивуля – г. Лопушна – г. Ігровець – с. Гута – м. Івано Франківськ.

Маршрут 3. «Горгани»

Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 55 км;

Складність – середня;

Вартість – 1700 грн.

План походу: м. Івано-Франківськ – с. Осмолода – хр. Матагів – г. Ігровець – пол. Погар – г. Лопушна – г. Сивуля – ур. Пекло – хр. Тавпіширка –

пер. Легіонів – пол. Пантір – г. Дурня – г. Гропа – г. Братківська – с. Бистриця – м. Івано-Франківськ.

Маршрут 4. «Водопади Горган»

Тривалість походу – 6 днів;

Кілометраж – 60 км;

Складність – середня;

Вартість – 1700 грн.

Отже, як показує аналіз пропозицій, даний клуб використовує аналогічні пропозиції споживачам активних пішохідних турів, що і туристський клуб «Кулуар».

Далі розглянемо цінову політику цих турів, яка показана на діаграмі 2.3.1.

Рисунок 2.3.1. Діаграма цінової політики на рекреаційно-пішохідні тури

Важливим у розробці і реалізації спортивно-пішохідних турів є цінова політика. Проведений нами аналіз цін на зазначені тури, поданий на діаграмі 2.3.1.

На діаграмі ми бачимо, що цінова політика вартості турів найбільша у туристському клубі «mount day». Другу позицію займає «Кулуар».

Як видно з діаграми, найдорожчі рекреаційно-пішохідні тури пропонує туристський клуб «mount day», інші туристські клуби, як-от: «Ідем в похід» і «Кулуар», мають майже однакові ціни на пішохідні тури.

Зазначені тури є середньої складності, оскільки ці маршрути пролягають по гірському рельєфу. Протягом всього маршруту, групу туристів супроводжує гід-інструктор, який повинен мати відповідний документ про свою кваліфікацію.

На ці тури було звернено найбільшу увагу, тому що за своїми даними вони найбільше підходять до ступеневих походів. А ступеневі походи відносяться до спортивних.

Проаналізувавши ринок туристичних пропозицій з надання послуг пішохідного туризму, можна підсумувати, що найбільш розвиненим регіоном пішохідного туризму є Західна Україна. Це спричинено наявністю сприятливих погодних умов та відповідного рельєфу.

Зокрема, у розробці нашого туру з метою його реклами та просування на ринку активного туризму, ми встановлюємо мінімальну ціну туру з ціллю привабливості його для споживачів з сегменту студентської молоді.

Висновки до розділу 2

Дослідивши методичні особливості розробки та створення класичних туристських продуктів та туристсько-спортивних, ми дійшли наступних висновків.

1. При розробці спортивно-пішохідних турів потрібно звертати увагу на привабливість з погляду природної, історичної, культурної, цінності запланованого району подорожі.

2. Також важливою складовою при реалізації розроблених спортивно-пішохідних турів головною умовою є формування складу туристської групи на основі туристсько-спортивного досвіду учасників туру, які бажають його здійснити.

3. Також важливим фактором безпеки при проходженні маршруту спортивно-пішохідного туру є кількість учасників даного туру.

4. На нашу думку, щодо складу туристсько-спортивних груп комплектування повинно відбуватися на основі категорій складності спортивних подорожей.

5. Базуючись на основі власного туристсько-спортивного досвіду вважаємо, що туристська група яка буде проходити пішохідний маршрут третьої категорії складності повинна бути не більше восьми чоловік.

6. Туристська компанія перед реалізацією спортивно-пішохідних турів повинна мати інформацію про стан фізичного здоров'я та туристсько-спортивного досвіду учасників з метою їх безпеки під час подорожі.

7. Результати проведеного нами аналізу ринку активного туризму в Україні свідчить про, те що жодним туристським оператором та туристським клубом не здійснюється на комерційній основі спортивні пішохідні тури.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ТУРИСЬКО-СПОРТИВНОГО ПРОДУКТУ НА ОСНОВІ ПІШОХІДНОГО ТУРИЗМУ ПО УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ

3.1. Результати експериментальної перевірки розробленого туру

На сучасному ринку активного туризму в Україні існує багато комерційних туристських пішохідних подорожів, які пропонують споживачам туристські оператори та клуби. Але всі ці маршрути не підлягають під класифікацію спортивних походів. Дивлячись на те, що жодним українським туроператором та туристським клубом не представлено на своїх сайтах спортивних маршрутів, які відповідали б спортивній класифікації Правил змагань зі спортивного туризму, нами був розроблений спортивно-пішохідний тур третьої категорії складності, так як розробники даного туру мали туристсько-спортивний досвід другої категорії складності.

Отже, розглянемо сутність змісту розробленого туру.

Район подорожі: Українські Карпати

Категорія складності: третя

Період проведення: серпень

Тривалість активної частини: 10 днів

Протяжність активної частини маршруту: 201 км

Маршрут спортивно-пішохідного туру: Карпати: м.Воловець – г. Плай (1331 м) – г. Великий Верх (1598 м) – г. Гимба (1491 м) – г. Магура (1517 м) – г. Граб (1378 м) – пер. Присліп – траверс пол. Кук – г. Мунчел (1248 м) – Міжгір'я – пер. Синевирський – г. Озерна (1496 м) – оз. Синевир – Слобода – пол. Солотвинка – г. Молода (1724 м) – ур. Кругла – хр. Матагів – пер. Боревка – г. Лопушна (1694 м) – г. Сивуля Велика (1836 м) – пол. Рушина – пол. Боярин – р. Салатрук – Бистриця – г. Ведмежик (1736 м) – г. Довбушанка (1754 м) – г. Довбушанець (1701 м) – р. Озерна – пер. Переслоп – пол. Катерина – г. Женець (1414 м) – г. Горган Явірницький (1467 м) – пол. Явір – р. Жонка-Яремче

Програма туру:

День 1. Воловець – Стара сироварня під горою Плай. Протяжність переходу першого дня 8 кілометрів. Час проходження 3 години. Схему маршруту першого дня представлено на рисунку 3.1.1.

Прибуття до Воловця. Докупівля продуктів харчування. Реєстрація в гірськорятувальній службі. Вихід на маршрут. Ночівля біля руїн старої сироварні.

Цей день походу за фізичною складовою є нескладним. Наглядно проходження маршруту першого дня можна подивитися в додатку Д.

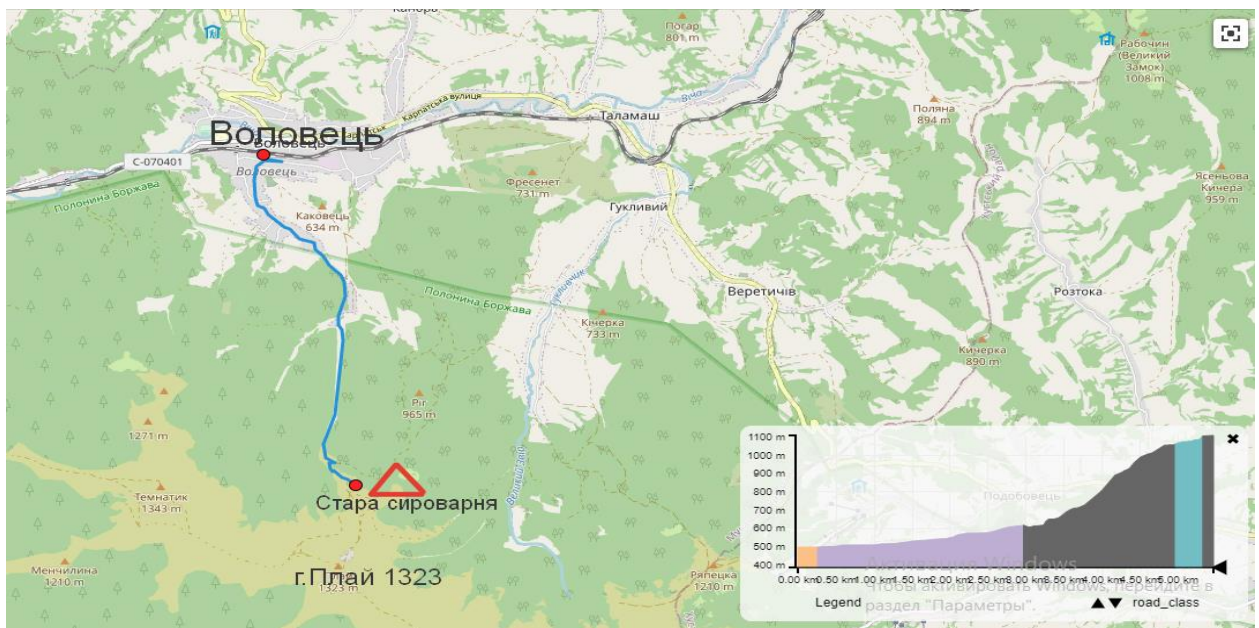

Рис.3.1.1. Схема маршруту першого дня

День 2. Стара сироварня – біля джерела на траверсі гори Ополонок. Контрольні вершини: г. Плай, г. Великий Верх, г. Гимба, г. Магура Жиде. Протяжність переходу 24.6 кілометрів. Час проходження 9 годин. Схему маршруту другого дня представлено на рисунку 3.1.2.

Маршрут цього дня є не досить складним. Докладніше маршрут другого дня представлено в додатках Е, Ж.

Рис.3.1.2. Схема маршруту другого дня

День 3. Біля джерела на траверсі гори Ополонок – джерело перед смт. Міжгір'я. Контрольні точки: пер. Присліп, г. Менчул. Протяжність 19 кілометрів. Час проходження 8 годин. Схему маршруту третього дня представлено на рисунку 3.1.3.

Цей день походу за своєю складністю є нескладним. Єдине при подоланні траверсу полонини Кук зустрічаються перешкоди в формі бурелому. Детально дивись додаток 3.

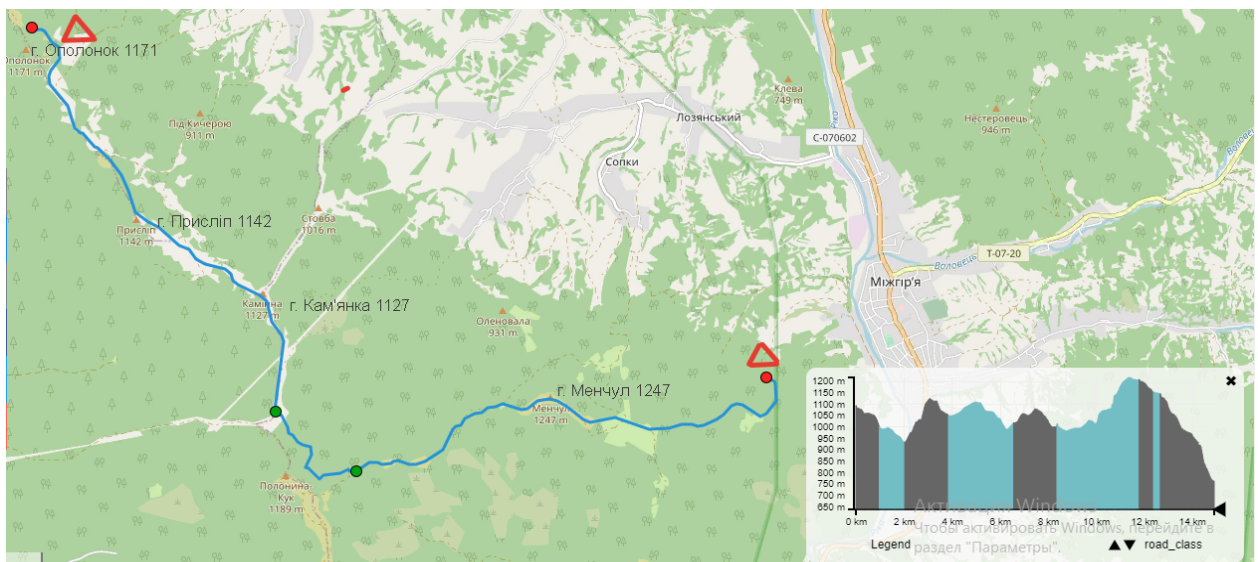

Рисунок 3.1.3. Схема маршруту третього дня

День 04. Джерело перед смт. Міжгір'я – Бовт Буковинка. Контрольні точки: смт. Міжгір'я, пер. Синевирський, траверс хребта Кам'янка, висота 1402, туристична стоянка Бовт Буковинка. Протяжність 24.3 кілометри. Час

проходження 11 годин. Схему маршруту четвертого дня представлено на рисунку 3.1.4.

На четвертий день група туристів після ночівлі спускається в смт. Міжгір'я, в якому можна поповнити продукти харчування і підзарядити телефони. Цей день є середньої складності. При наборі висоти від перевалу Синеvirського, зустрічається кам'яна сипуха. Детально дивись додатки И, К.

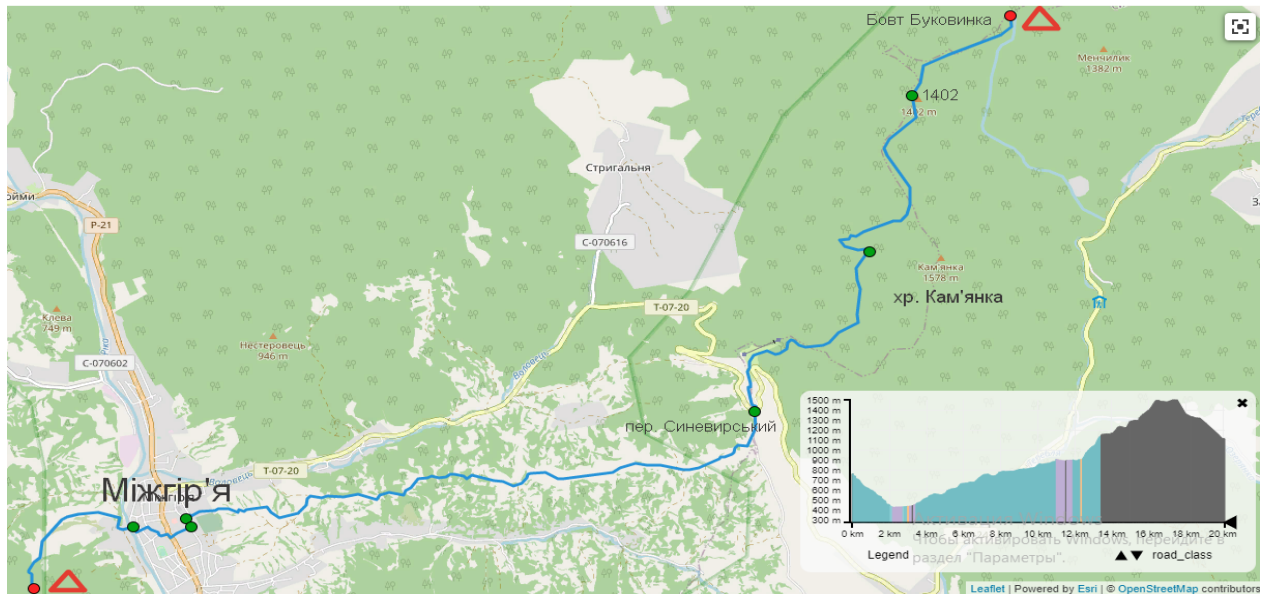

Рисунок 3.1.4. Схема маршруту четвертого дня

День 5. Бовт Буковинка – пол. Солотвинка. Контрольні точки: г. Озерна, озеро Синеvir, г. Яворова Кичера, пол. Солотвинка. Протяжність 32.4 кілометри. Час проходження 12 годин. Схему маршруту представлено на рисунку 3.1.5.

Цього дня побуваємо на найбільшому високогірному озері України – Синеvir. Цей день по протяжності є найбільшим. Після нього зробимо днювання. Детально дивись додатки Л, М.

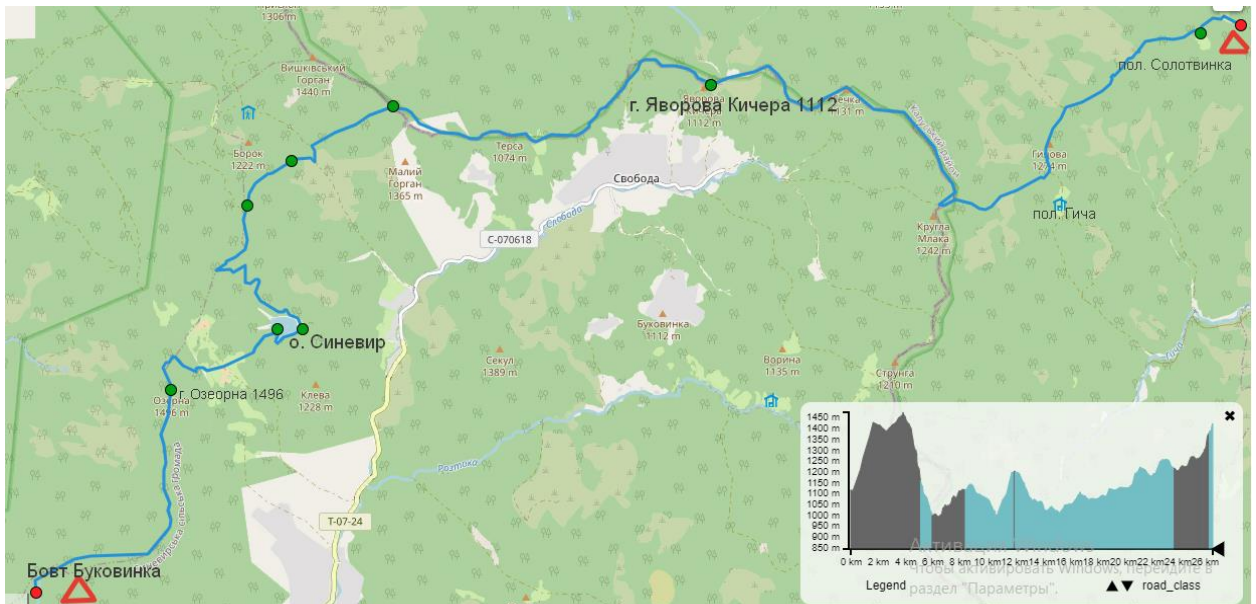

Рисунок 3.1.5. Схема маршруту п'ятого дня

День 6. Днювання. Дивись додаток Н.

День 7. Полонина Солотвинка – р. Молода. Контрольні точки: г. Молода, урочище Кругла, річка Молода. Ночівля на річці Молода біля села Осмолода. Протяжність переходу 21.6 кілометрів. Час переходу 8 годин. Схема маршруту сьомого дня представлено на рисунку 3.1.6. Детальний рух групи по маршруту дивись на додатку П.

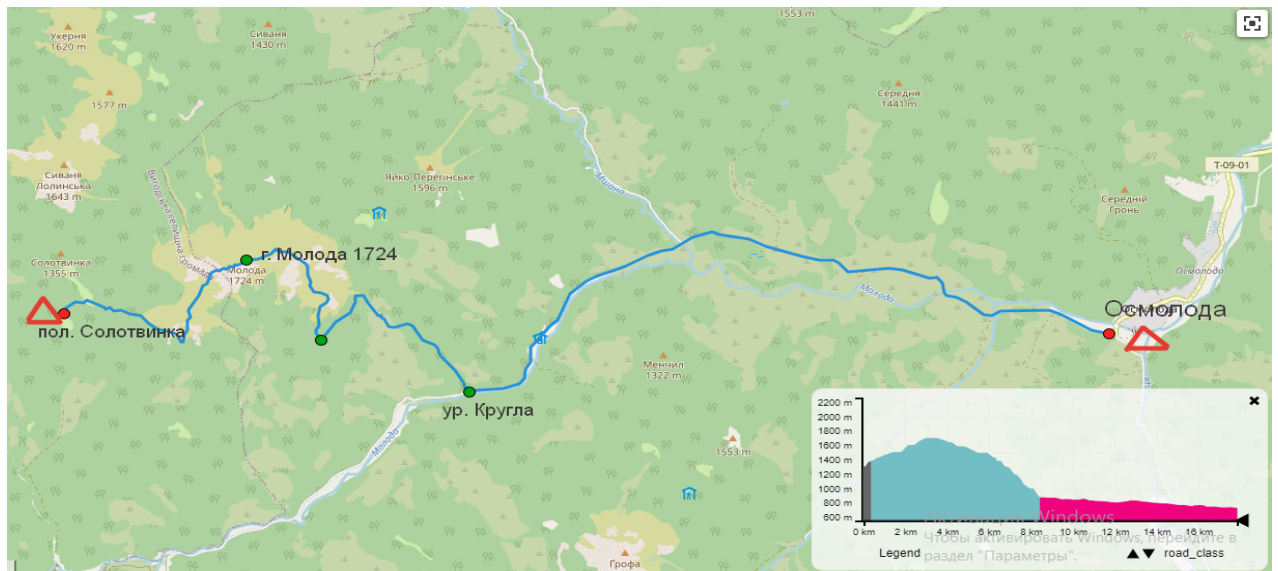

Рисунок 3.1.6. Схема маршруту сьомого дня

День 8. Річка Молода – перевал Боревка. Контрольні точки: хребет Матагів, г. Висока, траверс гори Ігровець, перевал Боревка. Протяжність

переходу 18 кілометрів. Час проходження 9 годин. Схема маршруту восьмого дня показана на рисунку 3.1.7. Детально можна подивитися в додатках Р, С.

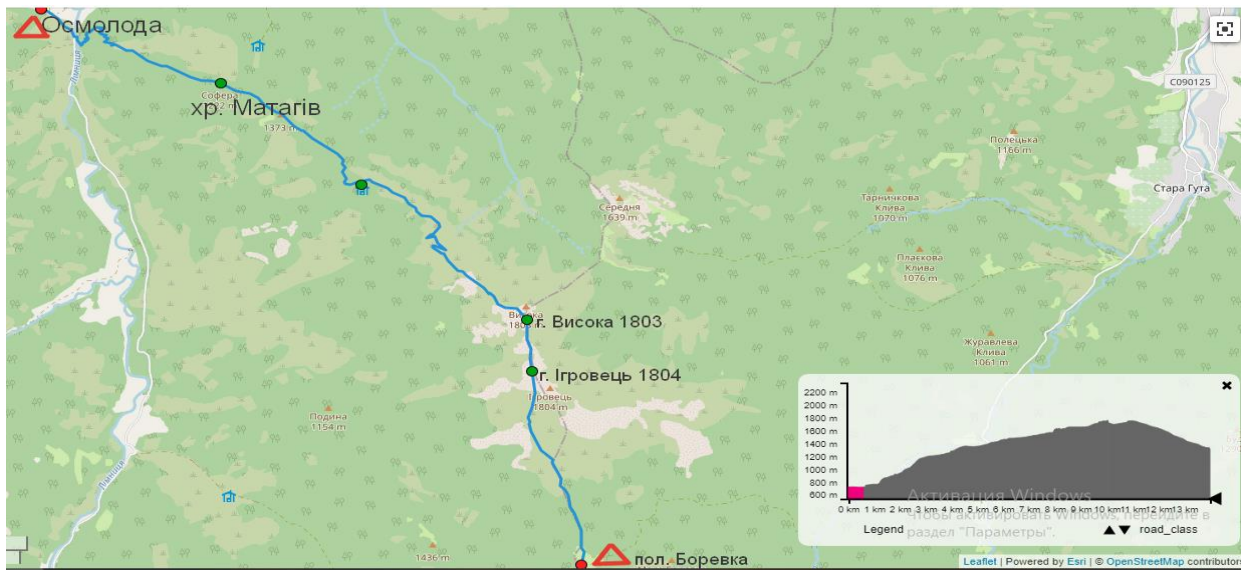

Рисунок 3.1.7. Схема маршруту восьмого дня

День 9. Перевал Боровка – туристична стоянка біля села Бистриця. Контрольні точки: г. Боровка, г. Лопушна, г. Сивуля Велика, г. Сивуля Мала, полонина Рущина. Протяжність переходу 27 кілометрів. Час проходження 11 годин. Схему маршруту представлено на рисунку 3.1.8. В цей побуваємо на найвищій вершині Горган – горі Велика Сивуля. Детально дивись додаток Т.

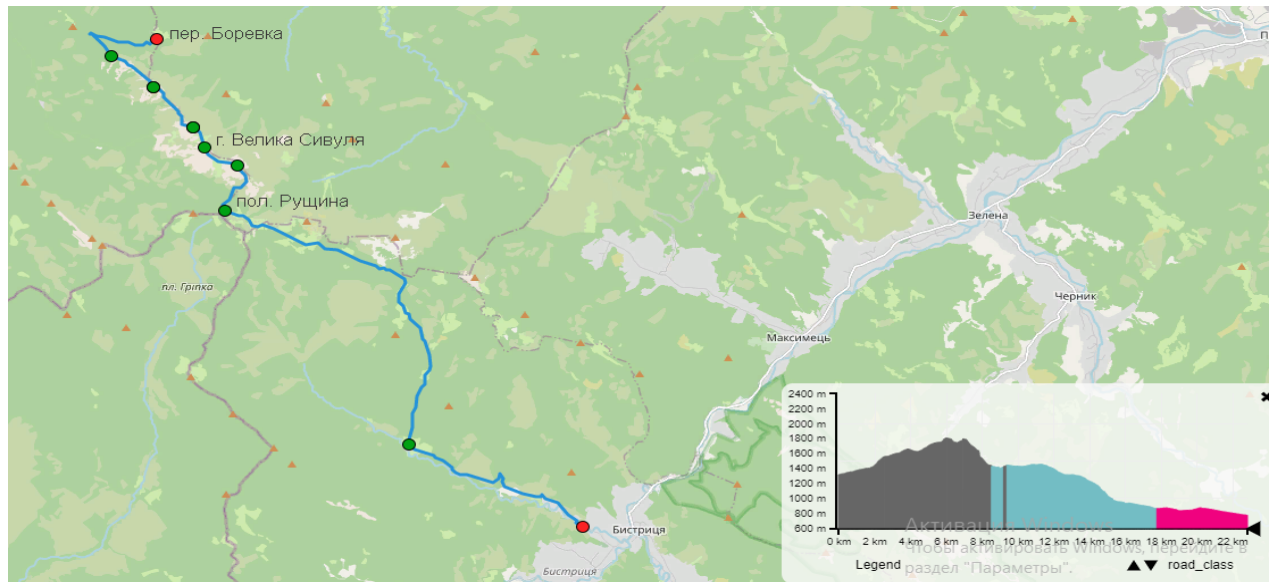

Рисунок 3.1.8. Схема маршруту дев'ятого дня

День 10. Туристична стоянка біля села Бистриця – туристична стоянка на річці Зубринка, перед поворотом на перевал Переслоп. Контрольні точки: г.

Ведмежик, г. Довбушанка, г. Довбушанець, річка Зубринка. Протяжність переходу 27 кілометрів. Час проходження 10 годин.

Схему маршруту десятого дня представлено на рисунку 3.1.9. Перехід складний. На спуску з гори Довбушанка при поганій погоді потрібно кидати дюльфер. Детально дивись додатки У, Ф.

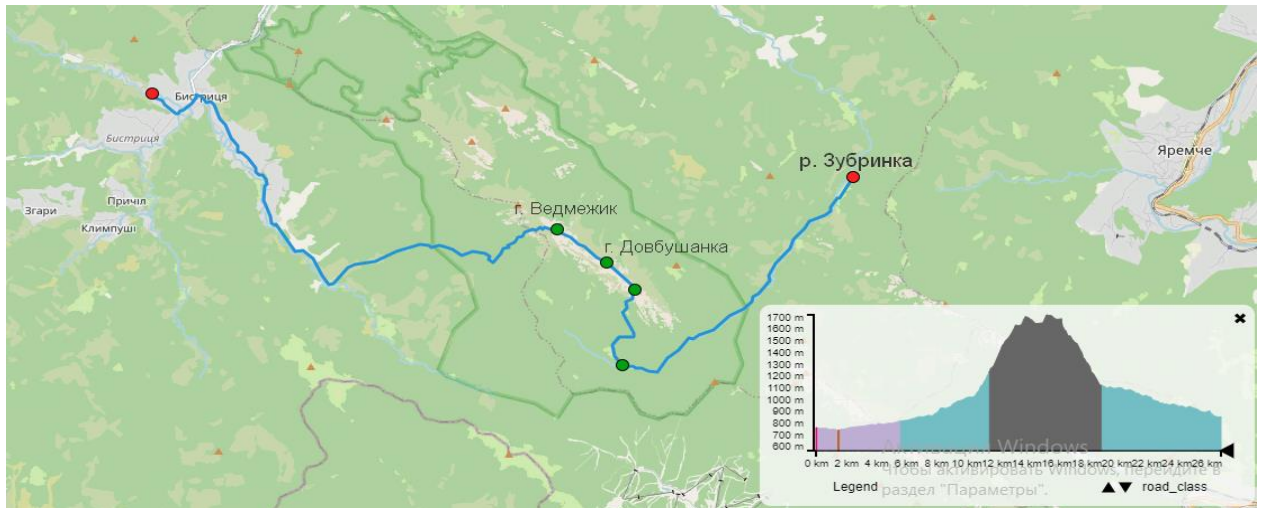

Рисунок 3.1.9. Схема маршруту десятого дня

День 11. Річка Зубринка – м. Яремче. Контрольні точки: перевал переслоп, г. Женець, г. Горган Явірницький, полонина Вовча, річка Жонка, м. Яремче. Протяжність переходу 25 кілометрів. Час проходження 9 годин.

Схему маршруту одинадцятого дня представлено на рисунку 3.1.10. Детально проходження маршруту дивись в додатку Х.

Рисунок 3.1.10. Схема маршруту одинадцятого дня

Отже, розроблений нами спортивний маршрут відповідає третій категорії складності та на ньому є рекреаційні об'єкти, які приваблюють споживачів до його подолання та отримання позитивних емоцій. Сумарний перепад висот маршруту становить 14170 метрів, який представлено на рисунку 3.1.11.

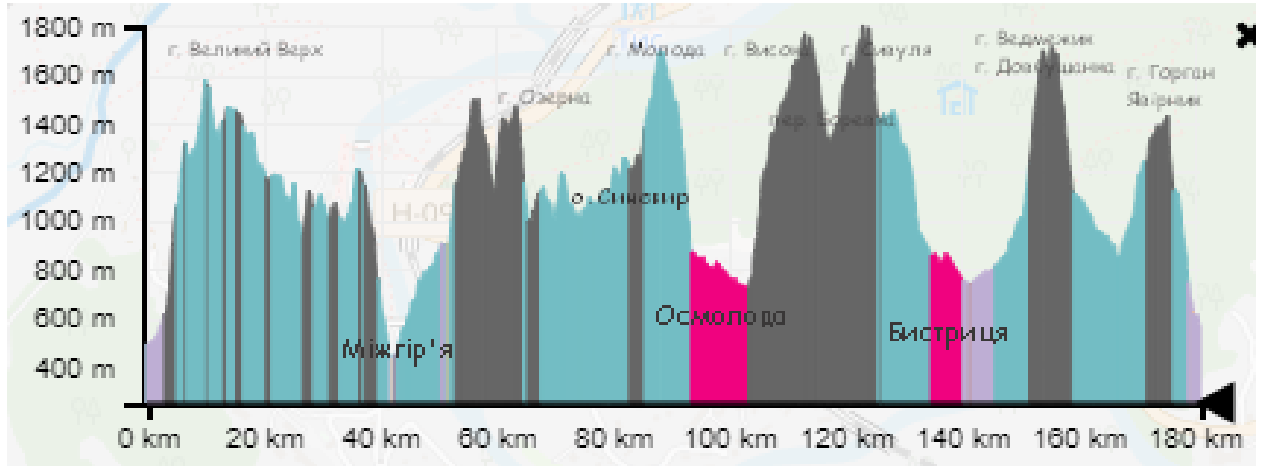

Рис. 3.1.11. Графік перепаду висот спортивно-пішохідного туру 3 категорії складності.

При розробці спортивно-пішохідних турів важливою є економічна складова туру. Від так був зіставлений кошторис, який представлено на таблиці 3.1.1.

Таблиця 3.1.1.

Кошторис витрат експериментально-пройденого походу 3 к. с. складності з розрахунку на групу 8 чоловік

	Витрати	На одну особу	
		студ.	повн.
1.	Поїзд Суми – Воловець	129.89 грн.	228.80 грн.
2.	Поїзд Яремче – Київ	100 грн.	219 грн.
3.	Електричка Київ – Ворожба	19.68грн.	66.35 грн.
4.	Дизель Ворожба – Суми	6 грн.	14 грн.
5.	Продукти на похід	702 грн.	
6.	Пальне (газ)	20 грн.	
7.	Групова аптечка	40 грн.	
	Всього	Студ. 715 грн	Повн. 990 грн.

Під час апробації спортивно-пішохідного туру, групою туристів використовувалося туристичне спорядження, яке представлено в табл. 3.1.2.

Таблиця 3.1.2.

Групове та спеціальне спорядження спортивно-пішохідного туру по
Українських Карпатах

№	Назва	Вага, кг
Загальне групове		
1.	Тент – 1 шт.	1
2.	Палатка 3 шт.	9
3.	Котел 3 л. – 1 шт.	0.300
4.	Костровий набір – 1 шт.	0.480
5.	Казанок 6 л. – 1 шт.	0.700
6.	Топор – 1 шт.	0.620
7.	Пальне (газ)	0.900
8.	Ремнабір – 1 шт.	0.950
9.	Аптечка – 1 шт.	0.600
Спеціальне групове		
10.	Мотузка основна (30 м.) – 1 шт.	2.500
11.	Карабіни – 10 шт.	2.5
12.	Картографічний матеріал паперовий	0.250
13.	ІСС – 2 шт.	0.800
14.	Компас	0.10
15.	GPS – 1 шт., компас – 1 шт.	0.300

Таблиця 3.1.3.

Розрахунок харчування експериментального спортивно-пішохідного туру

Найменування продукту	Вартість за 1 кг (шт.)/грн.	Кількість (кг)	Сума (грн)
Крупа рисова	30	0,5	15
Крупа гречана	38	0,5	19
Булгур	26	0,5	13
Пшоно	28	0,5	14
Ковбаса сирокочена	180	1	180
Сир	38	0,4	38
Сало	128	0,4	51
Картопля	8	0,5	4
Морква	6	0,3	2
Цибуля	12	0,2	3
Печиво	40	0,4	16
Хліб (сухарі)	16	0,7	16
Цукерки	90	0,7	63
Сухофрукти	340	0,4	136
Замінник цукру	60	0,07	60
Чай	22	0,07	22
Лимон	32	0,3	10
Молоко згущене	40	0,4	40
Разом на одну особу		6,54	702
Разом на групу 8 осіб		52,32	5 616

Таблиця 3.1.4.

Склад меню спортивно-пішохідного туру

День	Сніданок	Обід	Вечеря
1		Хліб, ковбаса, сир, сухофрукти	Суп з булгуру, хліб, ковбаса, чай з цукерками
2	Суп гречаний, хліб, чай з печивом	Хліб, сало з цибулею, сухофрукти	Каша рисова з салом, хліб, чай, згущене молоко
3	Суп з пшоном, хліб, чай з лимоном, цукерки	Хліб, ковбаса, сир, сухофрукти	Каша гречана з ковбасою, хліб, чай, печиво
4	Суп з булгуром, хліб, чай, згущене молоко	Хліб, сало з цибулею, сухофрукти	Суп з рисом та ковбасою, хліб, сало, цибуля, чай з печивом
5	Суп гречаний, хліб, ковбаса та сир, чай з цукерками	Хліб, ковбаса, сир, сухофрукти	Суп з пшоном і ковбасою, хліб, сало з цибулею, чай, згущене молоко
6	Суп рисовий, сало, хліб, чай з печивом	Хліб, сало з цибулею, ковбаса, сир	Булгурова каша з ковбасою, хліб, чай з цукерками
7	Суп з пшоном, хліб, сир, ковбаса, чай, печиво, згущене молоко	Хліб, сало з цибулею, сухофрукти	Суп гречаний з ковбасою, хліб, сало з цибулею, чай з цукерками
8	Суп з булгуром, хліб, ковбаса, сир, чай, печиво	Хліб, ковбаса, сир, сухофрукти	Суп з рисом, хліб, чай з лимоном, цукерки
9	Суп гречаний, хліб, сало з цибулею, чай з цукерками	Хліб, ковбаса, сир, сухофрукти, цукерки	Суп з пшоном, хліб, сало, цибуля, чай, згущене молоко
10	Суп з рисом, хліб, ковбаса сир, чай, печиво	Хліб, сало з цибулею, сухофрукти	Суп з булгуром, хліб, ковбаса, сир, чай, цукерки
11	Суп з пшоном, хліб, сало з цибулею, чай, згущене молоко	Хліб, ковбаса, сир, сало, цибуля, сухофрукти, цукерки	Гречаний суп, хліб, ковбаса, сир, сало, цибуля, чай, печиво та цукерки

3.2. Калькуляція туристсько-спортивного туру на комерційній основі

Важливою складовою при розробці туристських продуктів є ціноутворення туру.

Основа ціноутворення туру складається з двох складових:

- перша складова ціноутворення туристсько-спортивного туру, як спортивного походу, що здійснюється на самофінансуванні учасників даного походу;

- друга складова – це реалізація туристсько-спортивного туру як комерційного туристського продукту, який включає першу й другу складові.

Отже, нами представлені у таблицях 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3. перша складова, а друга складова представлена у табл. 3.2.1.

Ми проаналізували кошторис туристсько-спортивного туру на основі самофінансування. Далі розглянемо другу складову.

Таблиця 3.2.1.

Кошторис туру

	Складова частина турпродукту (%)	Витрати на одну особу (грн.)	Витрати на групу із 8 осіб (грн.)
Прямі витрати на виробництво туристсько-спортивного продукту			
Харчування під час здійснення туру	34.72%	702	5 616
Плата за перебування у заповіднику	0.99%	20	160
Спеціальне спорядження	0%	Входить у вартість туру	
Послуги інструктора	54.4%	1 100	8 800
Медичне страхування туристів	9.89%	200	1600

Продовження таблиці 3.2.1.

Всього:	100%	2 022	16 176
Загальні витрати на виробництво туристсько-спортивного продукту			
Назва витратної частини	Витрати за місяць (грн.)	Витрати за сезон (грн.)	
ЄСВ	1 340	6 700	
ПДФО	1 200	6 000	
Єдиний податок	600	3 000	
Реклама у соцмережах	200	1 000	
Собівартість продукту	19 516	97 580	
Прибуток (15% на туристський продукт)	2 927	14 637	
Вартість туру	22 443	112 215	
Вартість туру на одну особу	2 805 (грн)		

Отже на нашу думку вартість туру на одну особу є доступною для молоді, що буде сприяти її оздоровленню та вдосконаленню туристсько-спортивної майстерності. Даний проект буде сприяти розвитку спортивно-пішохідного розвитку в Україні.

Висновки до розділу 3

Досліджуючи результати апробації розробленого нами спортивно-пішохідного туру, було зроблено такі висновки:

1. Даний спортивно-пішохідний тур відповідає всім нормативам спортивних походів в Україні.
2. При плануванні спортивно-пішохідного маршруту, потрібно дотримуватися методики поступового фізичного навантаження.
3. Спортивно-пішохідний маршрут потрібно розробляти з урахуванням атрактивності елементів рельєфу та інших природних ресурсів.

4. На етапі розробки спортивно-пішохідних турів організаторам потрібно визначатись зі складом учасників подорожі та спеціальним спорядженням яке буде задіяне при проходженні маршруту похода.

5. Також на етапі розробки маршруту спортивно-пішохідного туру необхідно розробити запасні варіанти маршруту на випадок транспортування потерпілого або несприятливих погодних умов.

6. Обов'язковою умовою здійснення спортивно-пішохідного є складання графіку руху по маршруту та виконання вимог правил безпеки у спортивно-пішохідному туризмі.

ВИСНОВКИ

Дана кваліфікаційна робота містить теоретичний аналіз і методичні розробки основ спортивно-пішохідного походу на комерційній основі.

Проаналізувавши сутність понять та термінів спортивно-пішохідного туризму ми визначились з наступними перспективними напрямками розвитку пішохідного туризму в Україні: хайкінг, трекінг, бекпекінг, маршрутний спортивний пішохідний туризм.

З огляду на мету та завдання нашого дослідження ми розглянули особливості формування та здійснення спортивно-пішохідних турів у сучасних умовах розвитку спортивного туризму в Україні на комерційній основі. З аналізу сутності поняття «пішохідний туризм», ми установили, що це найдоступніший вид туризму, який може розвиватися на теренах України та який є базовим видом спортивного туризму.

Наше дослідження показало, що спортивно-пішохідним маршрутним туризмом, потрібно починати займатись з походів вихідного дня з подальшим накопиченням туристичного спортивного досвіду, на основі якого можна підготуватись до участі до категорійного походу.

Дослідивши основні ресурси спортивно-пішохідного туризму в Україні ми визначили, що гірській системі Українських Карпат притаманні різноманітні природні перешкоди, які дають можливість розробляти спортивні пішохідні тури різної спортивної складності. Тож ресурси Українських Карпат є базовою складовою для розробки та здійснення трекінгових (оздоровчих) подорожей та спортивно-пішохідних походів.

Дослідивши методичні особливості розробки та створення спортивно-пішохідних турів ми дійшли наступних висновків, що їх організація на комерційній основі відбувається на семи етапах:

- аналіз сутності спортивно-пішохідного туру на туристському ринку;
- розробка маршруту спортивно пішохідного туру
- дослідження туристських ресурсів та інфраструктури району подорожі;

- побудова нитки маршруту;
- розробка та створення паспорту маршруту туру;
- експериментальна перевірка та практична обробка маршруту подорожі;
- внесення коректив до розробленого маршруту спортивно-пішохідного туру після його експериментальної перевірки.

Результати проведеного нами аналізу ринку активного туризму в Україні свідчить про, те що жоден туристський оператор та туристський клуб не розробляє та не реалізовує на комерційній основі спортивно-пішохідні тури в Україні.

Досліджуючи результати апробації розробленого нами спортивно-пішохідного туру було визначено, що: даний спортивно-пішохідний тур відповідає всім нормативам проведення спортивних походів в Україні.

Отже, розроблений нами спортивно-пішохідний тур та експериментально перевірений можна рекомендувати, як туристський продукт туристичним компаніям та Федерації спортивного туризму Сумської області для впровадження в ринок активного туризму.

Даний тур є інноваційним на ринку активного туризму України, який може бути джерелом прибутків туристських компаній.

Так, наш розроблений туристський продукт є інноваційним і має практичне значення для задоволення потреб молоді Сумського регіону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Федотов Ю. Н., Востоков И. Е. Спортивно-оздоровительный туризм. М.: Сов. спорт, 2002. 364 с.
2. Константинов Ю. С. Туристские слеты и соревнования учащихся: учебно-методическое пособие. М.: ЦДЮТиК МО РФ, 2000. 228 с.
3. Аппенянский А. И. Рекреалогия: тренировочный процесс в активном туризме. М.: Советс. спорт, 2006. 196 с.
4. Колотуха О. В. Спортивні рекреаційно-туристські ресурси України. К.: Федерація спорт. туризму України, 2006. 208 с.
5. Зігунов В. М. Організаційно-методичні основи спортивного туризму. Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2010. 436 с.
6. Євтушенко Я. В. Українські Карпати - базовий ресурс для розвитку пішохідного маршрутного туризму. *Стан і перспективи сучасного туризму* : Матеріали IV Всеукр. науково-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Суми, 6 грудня 2018 р. С. 12.
7. Правила зі спортивного туризму: ФСТУ. К.: 2008. 138 с.
8. Технічний регламент з пішохідного туризму. К.: Федерація спорт. туризму України, 2018. 44 с.
9. Колотуха О. В. Словник-довідник зі спортивного туризму та активної рекреації: географія, систематизація, практика. Кропивницький : Вид-во Льот. акад. НАУ, 2017. 392 с.
10. Трекінг, хайкінг і бекпекінг. URL: <http://starosambir.net.ua/4976/> (дата звернення: 05.05.2021).
11. Колотуха О. В. Словник-довідник зі спортивного туризму та активної рекреації. Кропивницький : ФОП Александрова М. В., 2018. 220 с.
12. Філіпов З. І. Спортивний туризм. Організація і методика спортивно-туристичної роботи: навч. посіб. Дрогобич : Коло, 2010. 344 с.
13. Булашев А. Я. Спортивный туризм: учебник. Харків : ХГАФК, 2009. 332 с.
14. Абрамов В. В. Спортивный туризм: підруч. Харків : ХНАМГ, 2011. 367 с.

15. Туристські ресурси Карпат. URL: <https://studfile.net/preview/5592214/page:30/> (дата звернення: 05.05.2021)
16. Оздоровчо-спортивна діяльність. Все о туризме: туристическая библиотека. URL: https://tourlib.net/books_ukr/maslyak-rekr8-2.htm (дата звернення: 06.05.2021).
17. Характеристика туристичних ресурсів окремих територій на прикладі Карпатського регіону та Буковини. URL: https://studopedia.su/5_5247_harakteristika-turistichnih-resursiv-okremih-teritoriy-na-prikladi-karpatskogo-regionu-ta-bukovini.html (дата звернення: 05.05.2021).
18. Про пішохідний туризм – Пішохідний туризм. Google Sites. URL: <https://sites.google.com/site/pisohidnijturizmlsd/katalog-statej/pro-pisohidnij-turizm> (дата звернення: 06.05.2021).
19. Про пішохідний туризм на Україні. Турклуб «Екотур». URL: <https://ecotur-kmk.at.ua/publ/10-1-0-1> (дата звернення: 06.05.2021).
20. Розвиток та перспективи становлення різних видів сільського туризму в регіоні. URL: <https://tourism-book.com/pbooks/book-35/ua/chapter-1689/> (дата звернення: 05.05.2021).
21. Колотуха О. В. Лавинна небезпека для туристів в горах України. К.: Федерація спорт. туризму України, 2008. 48 с.
22. Підготовка та проведення походів. URL: <https://studfile.net/preview/5257733/> (дата звернення: 10.05.2021).
23. Особливості організації пішохідних походів. URL: https://www.yaneuch.ru/cat_107/osoblivost-organzac-pshohdnih-pohodv/325483.2449091.page1.html (дата звернення: 05.05.2021).
24. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навч. посіб. К.: Академвидав, 2010. 248 с.
25. Організація пішохідного походу. URL: <https://vseosvita.ua/library/organizacia-pisohidnogo-pohodu-37503.html> (дата звернення: 05.05.2021).

26. Спортивні походи: вимоги до маршруту та порядок організації. URL: https://vuzlit.ru/348656/sportivni_pohodi_vimogi_marshrutu_poryadok_organizatsiyi (дата звернення: 05.05.2021).
27. Організація і проведення туристських походів. URL: <https://ukrbukva.net/page,5,81943-Organizaciya-i-provedenie-turistskih-pohodov.html> (дата звернення: 06.05.2021).
28. Оформлення маршрутної документації та отримання дозволу на похід. URL: https://tourlib.net/books_ukr/filipov4-5.htm (дата звернення: 10.05.2021).
29. Складання звіту про здійснений похід. URL: https://tourlib.net/books_ukr/filipov4-6.htm (дата звернення: 10.05.2021).
30. Положення про гірську рятувальну службу Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: https://www.dsns.gov.ua/files/2020/8/4/3/Положення_440-03.08.2020.pdf (дата звернення: 11.05.2021).
31. Любіцева О. О. Методика розробки турів: навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2003. 104 с.
32. Технология разработки автомобильного тура повышенной сложности: теория и практика. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tehnologiya-razrabotki-avtomobilnogo-tura-povyshennoy-slozhnosti-teoriya-i-praktika> (дата звернення: 11.05.2021).
33. Ганопольский В. И. Туризм и спортивное ориентирование. М.: Физкультура и спорт, 1987. 240 с.
34. Булашев А. Я. Спортивно-оздоровительный туризм. Харьков : ХДАФК, 2003. 192 с.
35. Варламов В. Г. Физическая подготовка туристов-пешеходников. М.: 1979, 48 с.
36. Фізична підготовка до походу – тренування перед походом в гори – клуб туристів Кулуар . URL: <https://kuluarpohod.com/ua/articles/snaryaga-v-pohod/fizicheskaya-podgotovka-k-pohodu/> (дата звернення: 11.05.2021).

37. Туристичний ринок України: сучасний стан, тенденції, перспективи. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/lubiceva.htm (дата звернення: 05.05.2021).
38. Походи і сходження в гори з клубом Кулуар. URL: <https://kuluarpohod.com/ua/> (дата звернення: 11.05.2021).
39. MountDay. URL: <https://mount-day.com/ua> (дата звернення: 11.05.2021).
40. В похід Карпатами. URL: <https://vpohid.com.ua/> (дата звернення: 11.05.2021).

ДОДАТОК Б

Табл. 1.1.1.

Графічний показник туристських районів України для пішохідного туризму

№	Туристський район	Географічний показник, в балах	Максимальна категорія складності пішохідного маршруту
1	Карпати	3	III
2	Північні райони України (Полісся)	2	II
3	Інші райони України	1	I

ДОДАТОК В

Табл. 1.1.2.

Показники автономності пішохідного маршруту

Рівень автономності маршруту	Коефіцієнт автономності
Маршрут пройдений групою при повній автономності	1,0
Маршрут пройдений групою з використанням транспортних засобів для організації заброски (проміжних баз)	0,7
Маршрут проходить через один населений пункт	0,5
Маршрут проходить через два і більше населених пунктів	0,2

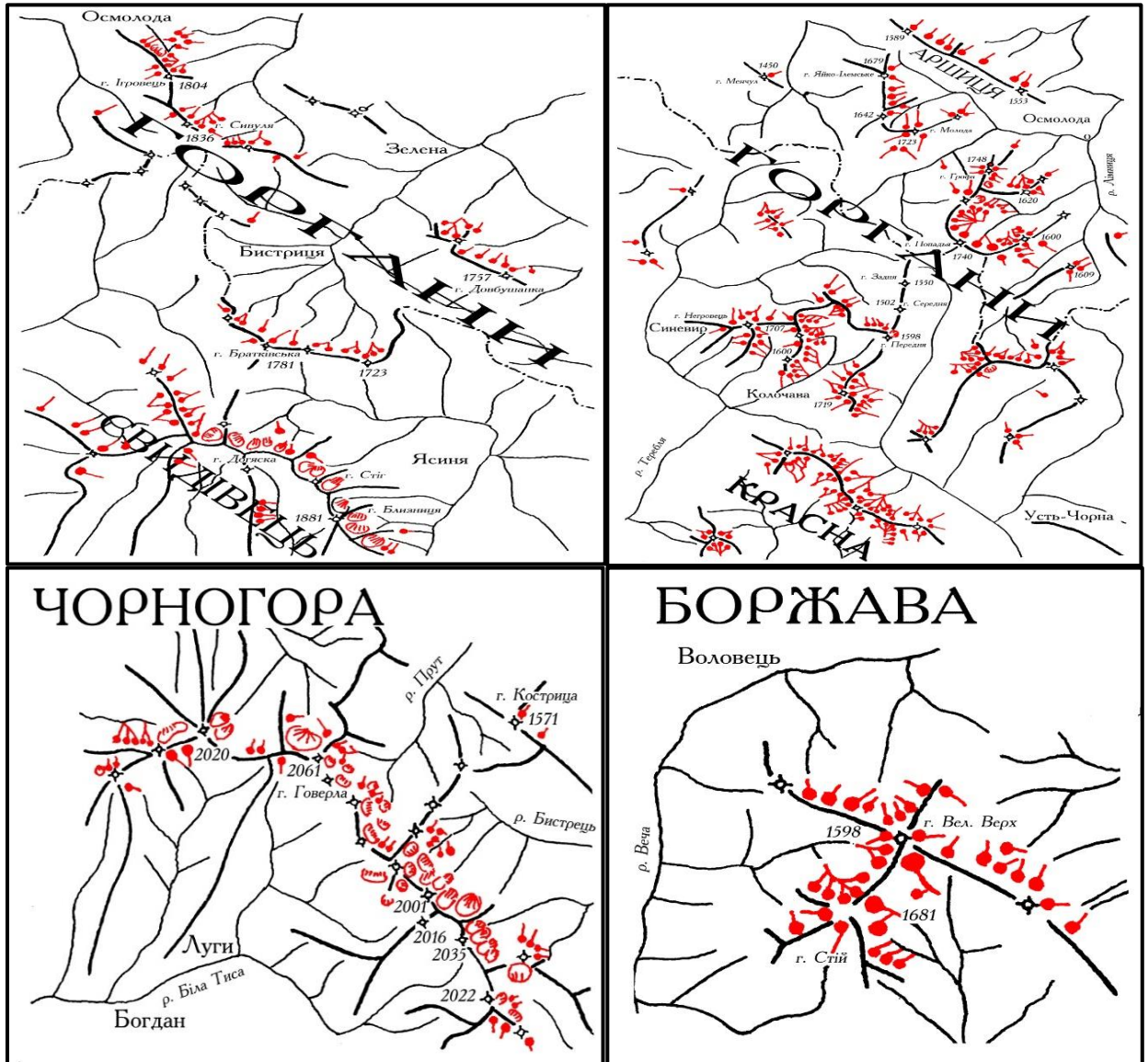

Рис. 1.3.1. Місця лавиноутворень на гірських масивах Українських Карпат

Рис. 3.1.1. Відрізок маршруту першого дня.

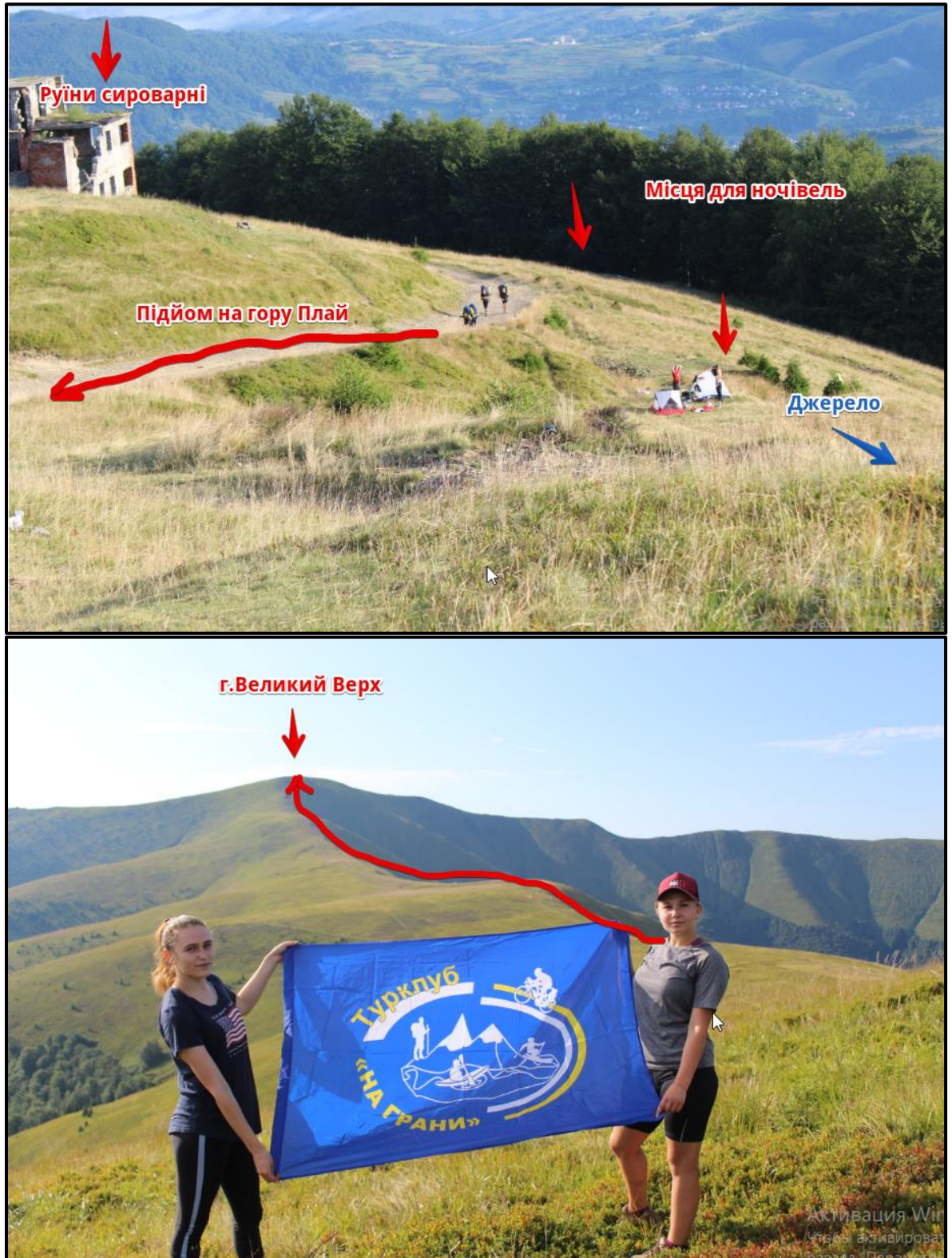

Рис. 3. 1. 2. Відрізок маршруту другого дня

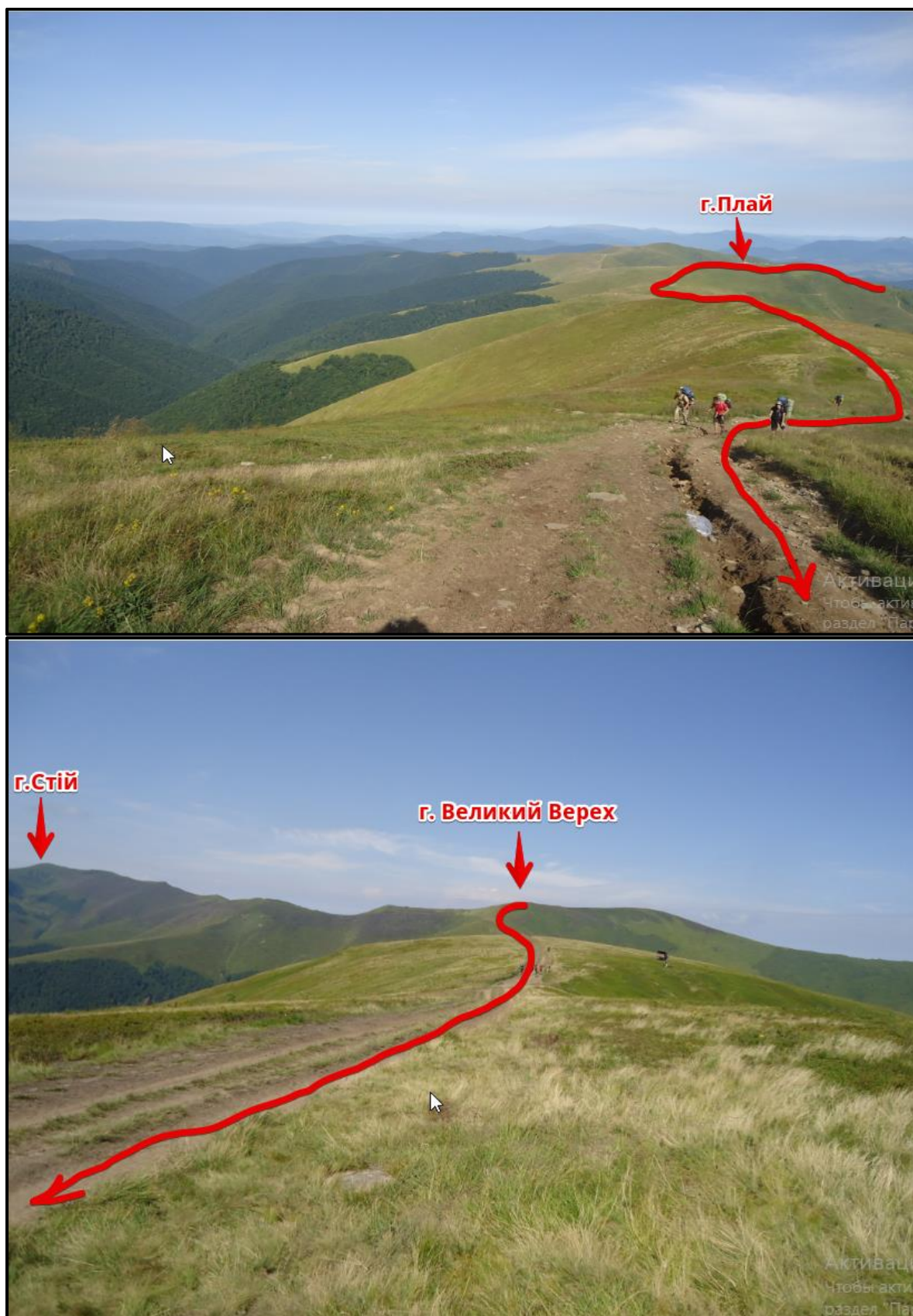

Рис. 3. 1. 3. Відрізок маршруту другого дня

Рис. 3. 1. 4. Відрізок маршруту третього дня

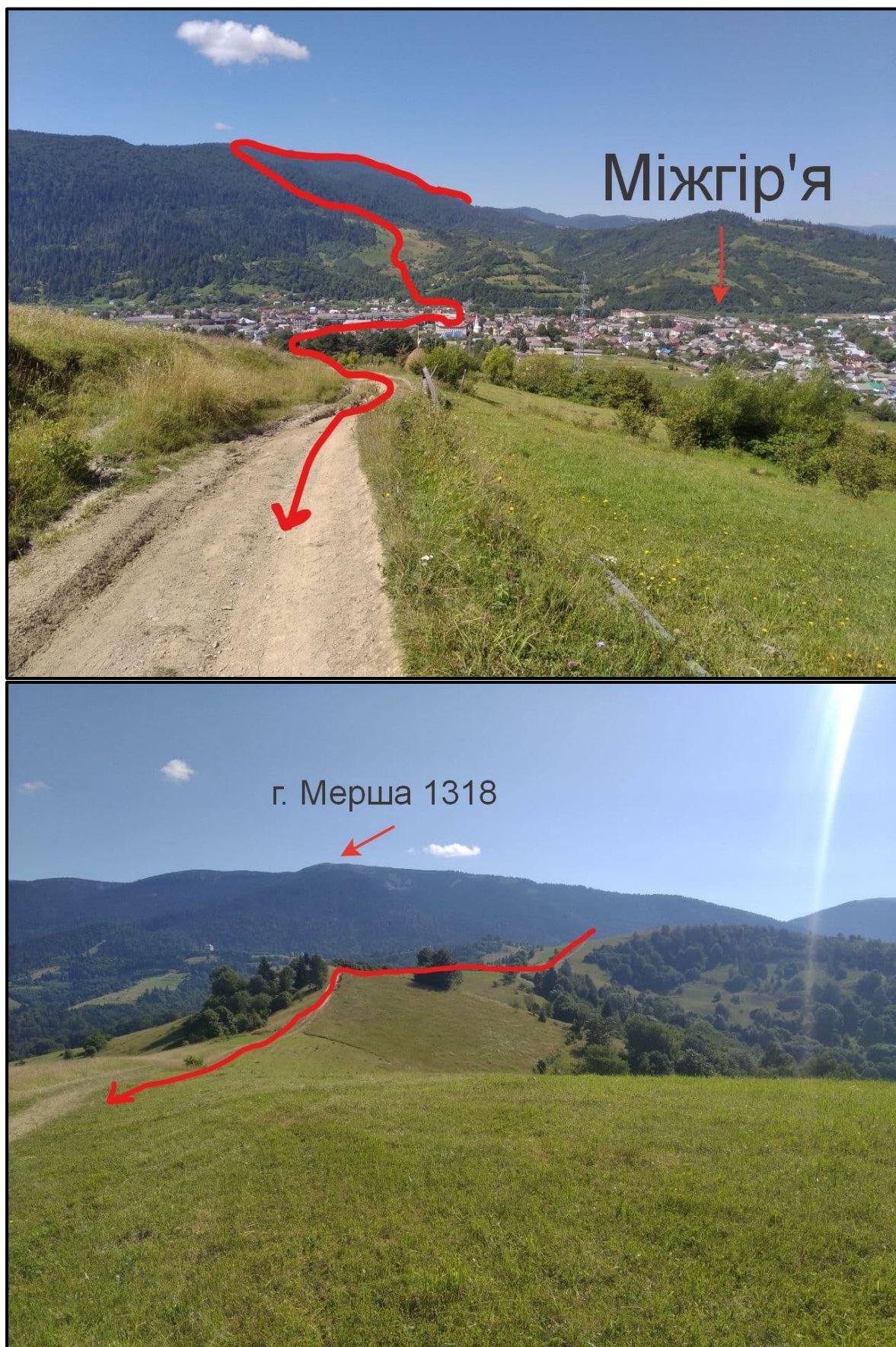

Рис. 3. 1. 5. Відрізок маршруту четвертого дня

Рис. 3. 1. 6. Відрізок маршруту четвертого дня

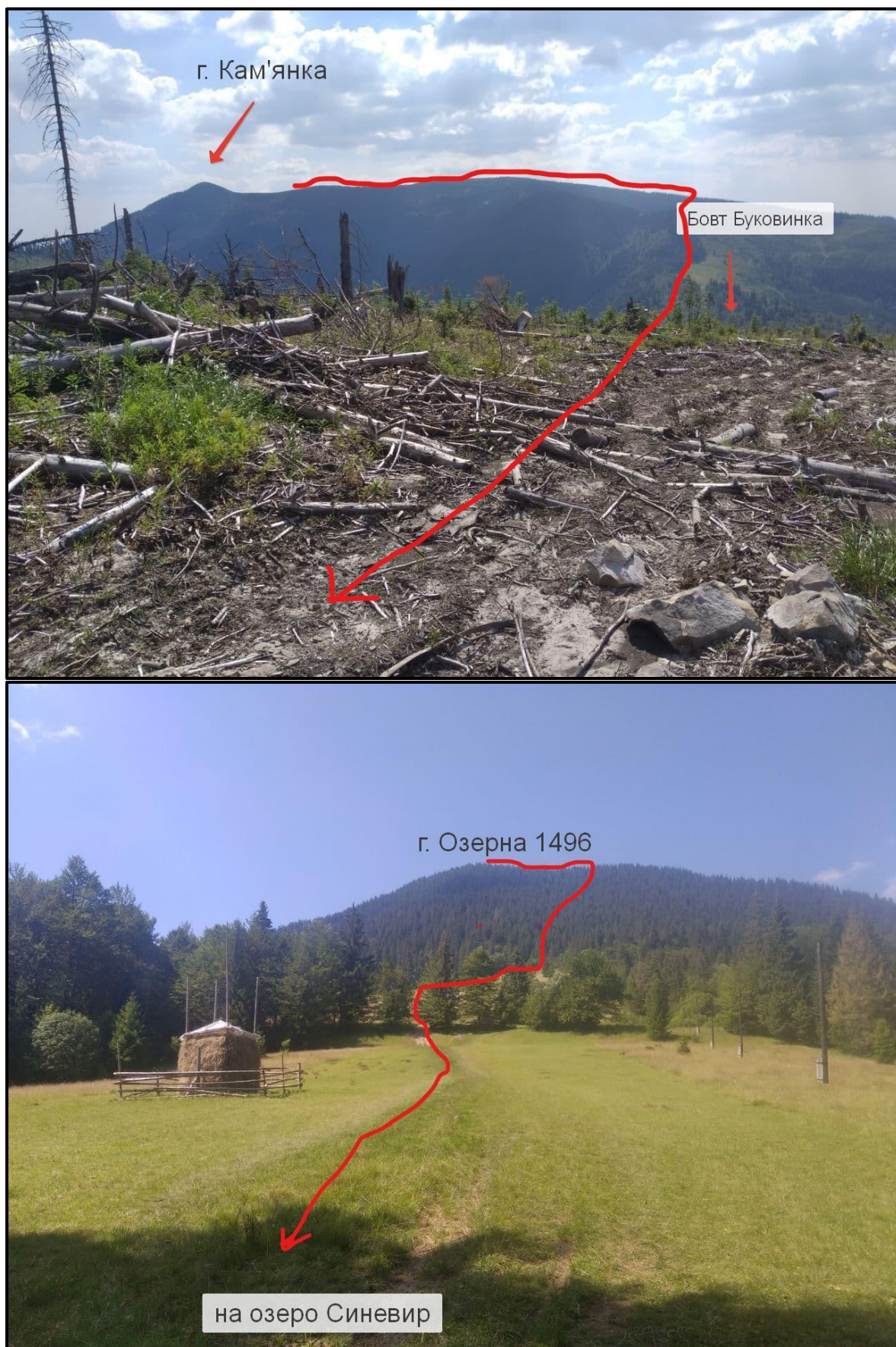

Рис. 3. 1. 7. Відрізок маршруту п'ятого дня

Рис. 3. 1. 8. Відрізок маршруту п'ятого дня

Рис. 3. 1. 9. День шостий (днювання)

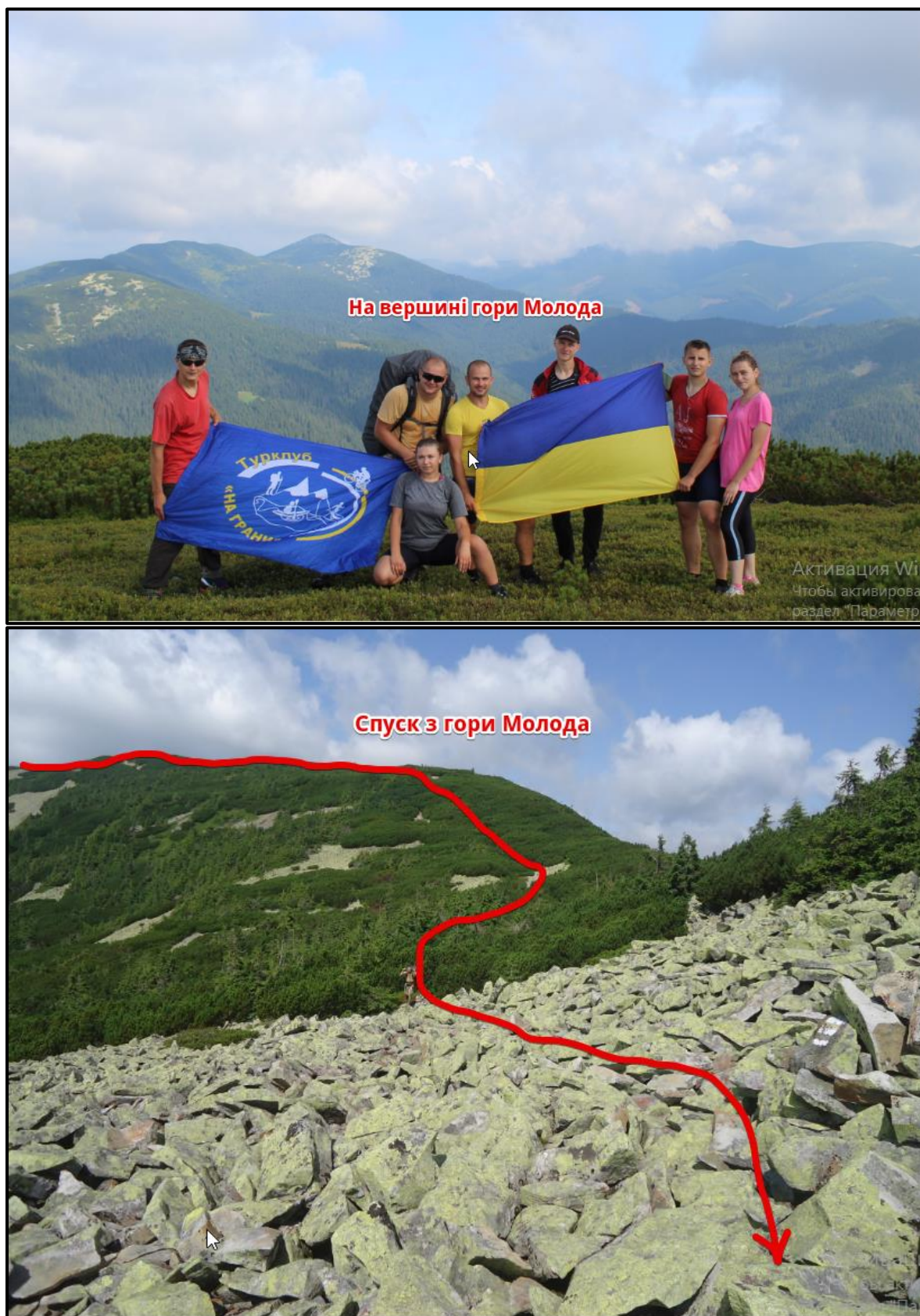

Рис. 3. 1. 10. Відрізок маршруту сьомого дня

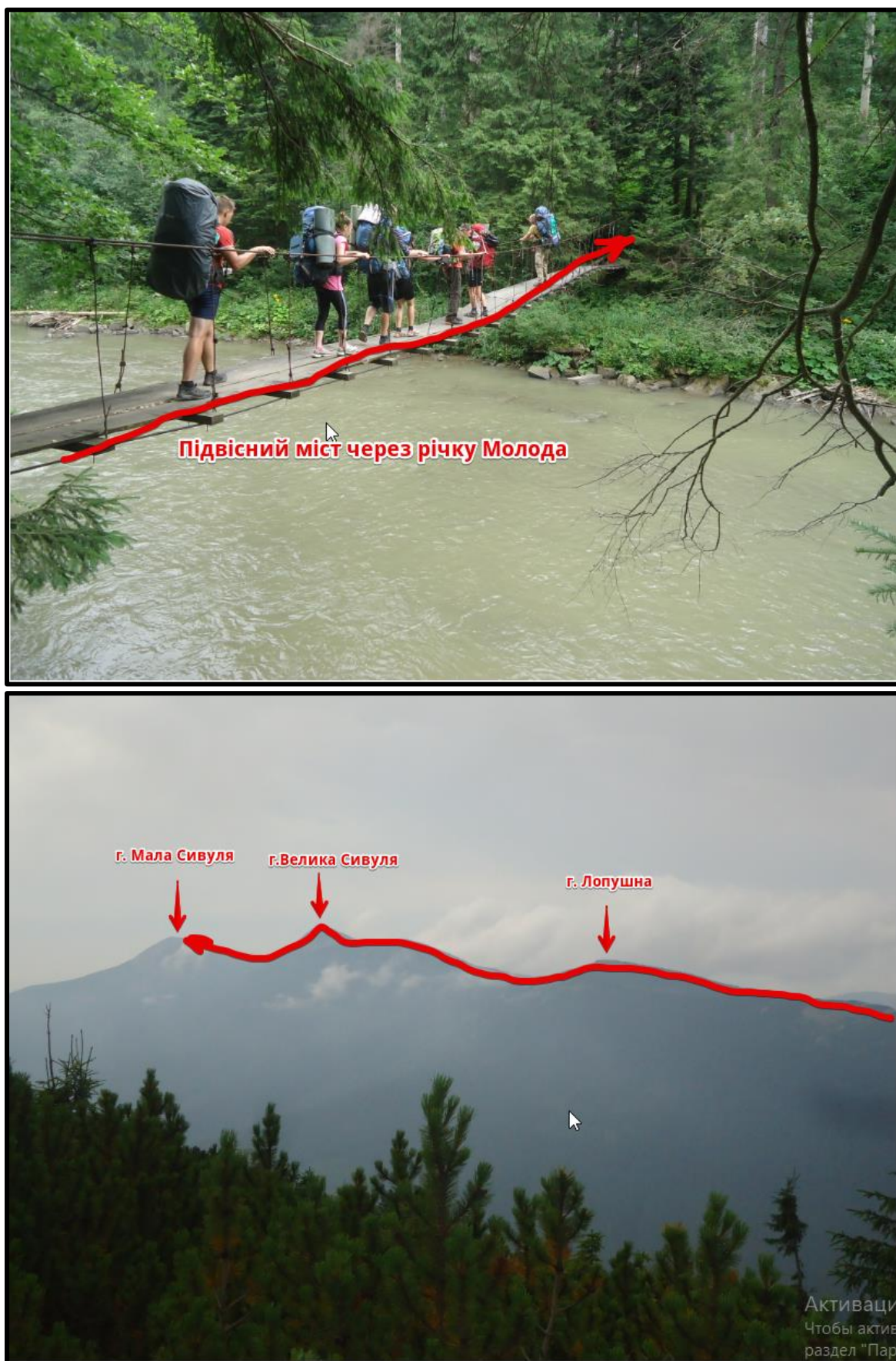

Рис. 3. 1. 11. Відрізок маршруту восьмого дня

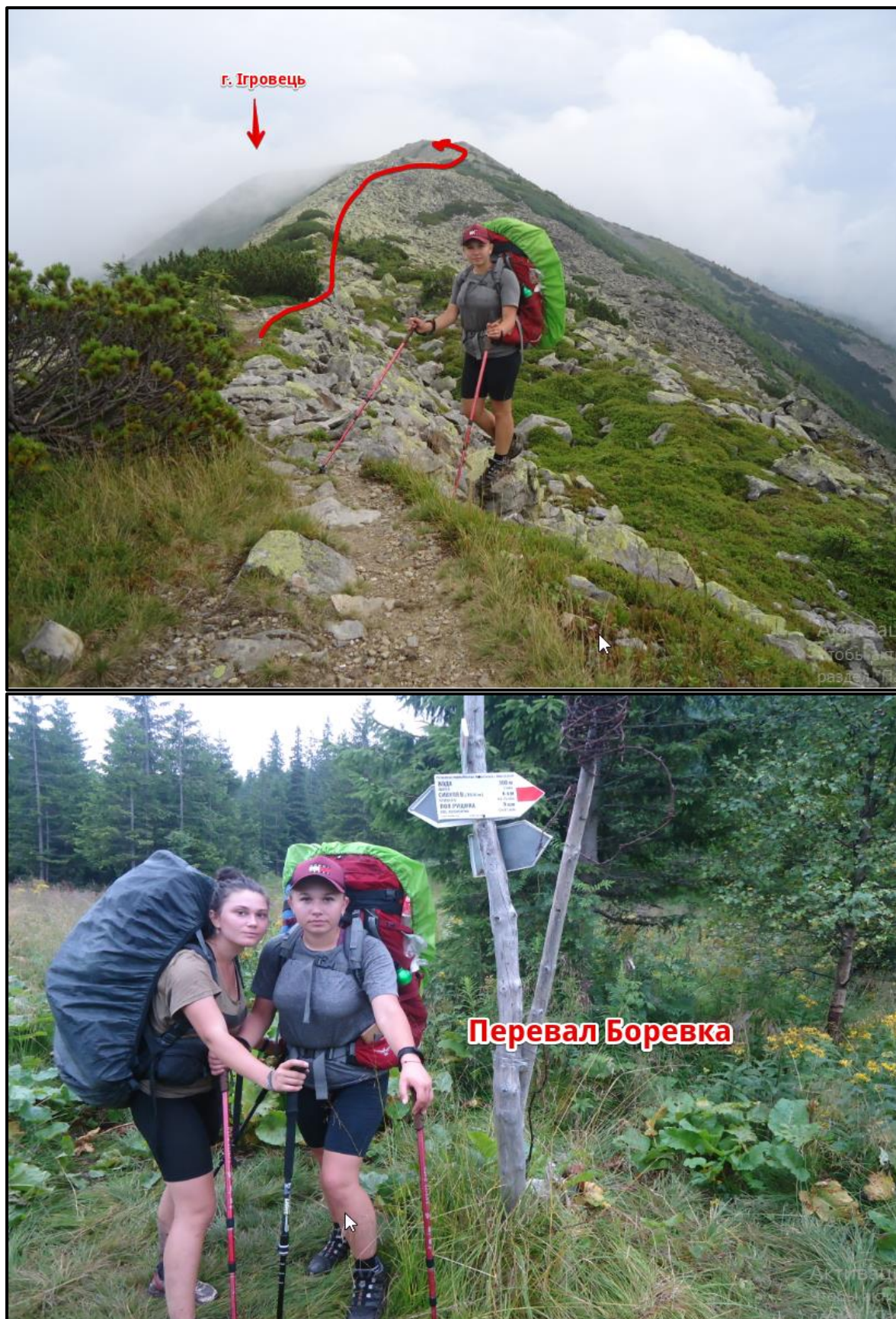

Рис. 3. 1. 12. Відрізок маршруту восьмого дня

Рис. 3. 1. 12. Відрізок маршруту дев'ятого дня

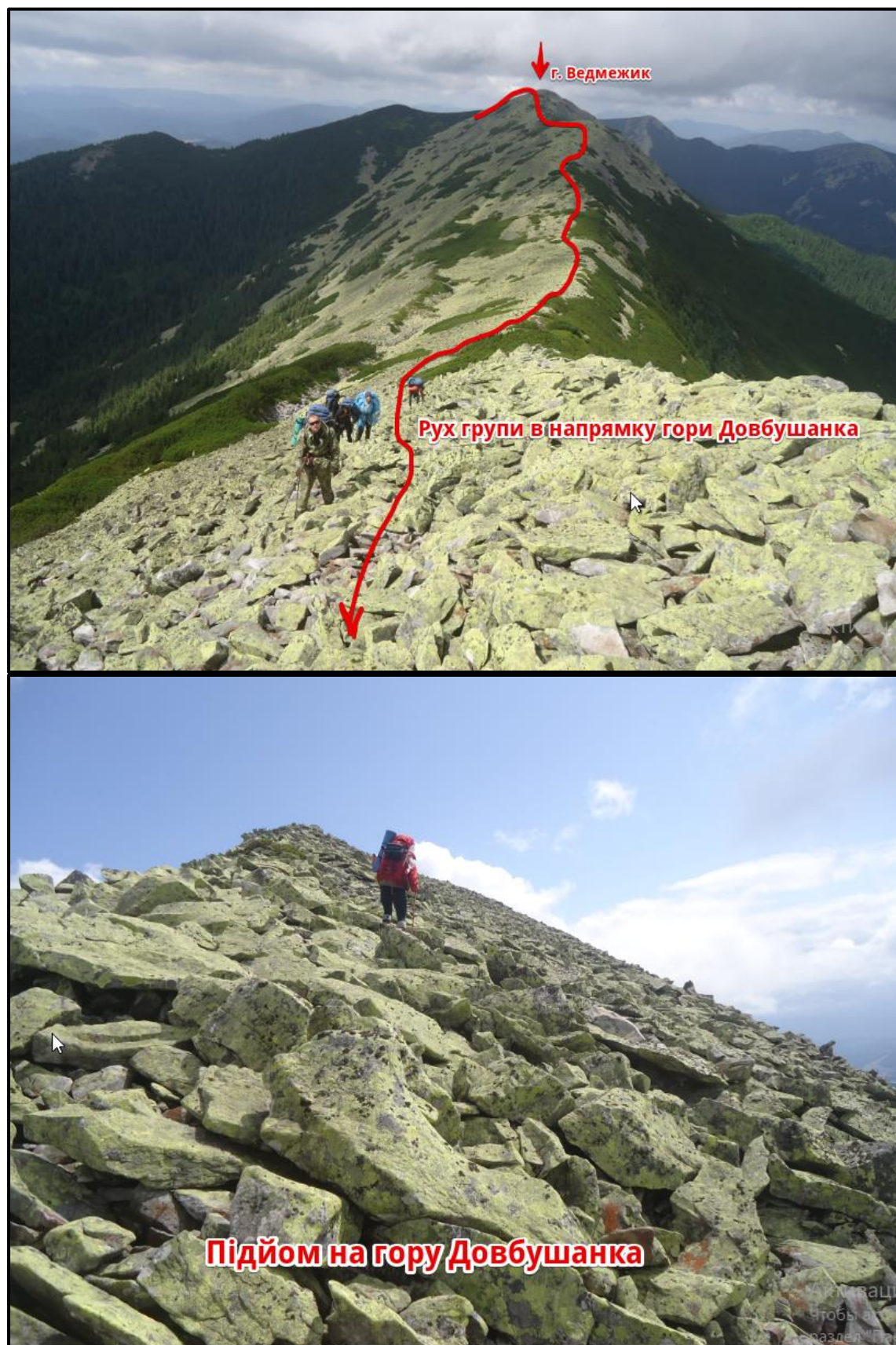

Рис. 3. 1. 13. Відрізок маршруту десятого дня

Рис. 3. 1. 14. Відрізок маршруту десятого дня

Рис. 3. 1. 15. Відрізок маршруту одинадцятого дня